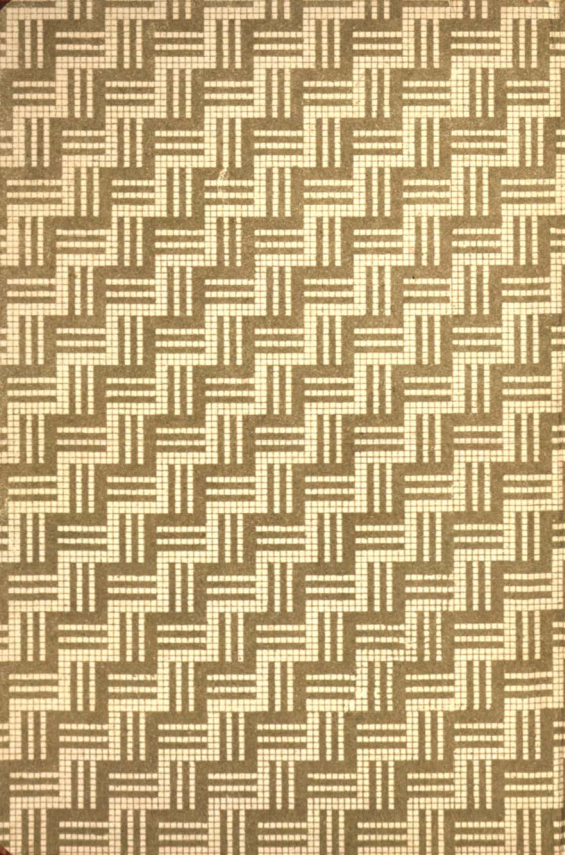
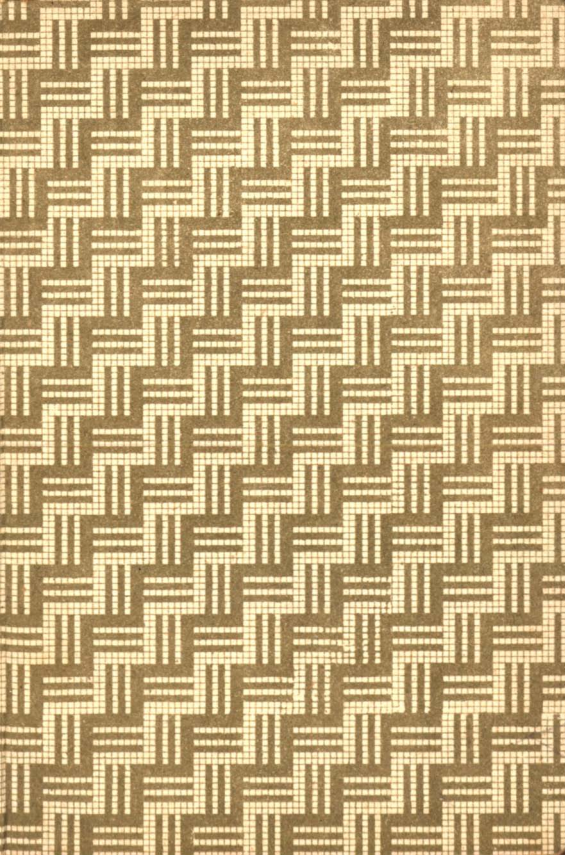

I M A K Ö N Y V

KATOLIKUS FÉRFIAK SZÁMÁRA

ÖSSZEÁLLITOTTA:
DR. CZAPIK GYULA
egri érsek

Hetedik átdolgozott kiadás

Nihil obstat. Dr. Stephanus Kosztolányi censor
dioecesanus. Nr. 7671/1944. Imprimatur. Strigonii,
die 7. Octobris 1944. Dr. Joannes Drahos vic. gen.

BUDAPEST, 1945.
K O R D A R. T. K I A D Á S A

JÉZUS-ÉS-NIKODÉMUS

JANOS · 3 · RÉSZ

A FÉRFI VALLÁSOSSÁGA

Azt szokták mondani, hogy a nőt a szíve irányítja, a férfit pedig az esze.

Ez az utóbbi legyen meg a vallás területén is, mert akkor nem lesz vallástalan férfi.

De hát mit állapít meg az emberi ész? A következő igazságokat: Él az Isten, aki mindent teremtett. Legfőbb teremtményét, az embert, örök boldogságra hívja, ahová parancsai betartásával jut el. A történelmi tények bizonyítják Jézus istenségét, tehát minden szavának parancshatalmát.

Aki ezeket a bebizonyított igazságokat elfogadja, azok alapján hisz és azok szerint cselekszik, az vallásos életet él. Aki pedig vallásos életet nem él, az az ész szavát tagadja meg.

A férfi vallásosságának jellemzője tehát: az igazságok elfogadása és következetes alkalmazása az életben. Lelki alkata szerint a férfi nem követi a nők sokszor érzelmős el-lágyulását, hanem öntudattal borul térdre a megismert igazság előtt és nem törődve az esztelen gúnyolódásokkal, erős akarattal teljesíti Isten parancsait.

A férfi vallásos életének külső megnyilvánulásait ezek alapján két csoportra oszthatjuk:

1. Meghódol Isten előtt és a hódolat tudatos kifejezéseivel szövi át hétköznapiját, vasárnapját, ünnepeit. Elismeri ezáltal, hogy ő az Isten szolgája.

2. Meghódol Isten parancsai előtt és különös buzgósággal teljesíti azokat, mert tudja, hogy tőle mint férfitől, többet kíván az Úr. Azért kíván többet, mert Isten a férfira három méltóságot ruházott. Őt tette a család fejévé; őt tette a haza polgárává és őt tette a nőnél fokozot-

tabb mértékben az Egyház tagjává. A férfi felelősségének tudatával emlékezzék rá, hogy Isten rendeléséből ő a teremtés ura.

E két szempont szerint két részre oszlik ennek a legszükségesebbeket felölelő imakönyvnek anyaga.

I. RÉSZ

1. A FÉRFI MINDENNAPI HÓDOLATA ISTEN ELŐTT

Ember előtt azáltal hódolunk, hogy fölkeressük őt, kifejezzük tiszteletünket és meghallgatjuk kívánságát.

Hasonló ehhez Isten előtti hódolatunk. Fölkeressük Őt lélekben, elmondjuk előtte tiszteletünk szavát és nyitott szívvel elfogadjuk sugallatait. Azután tovább folytatjuk az élet küszködő munkáját, de már Isten e kapcsolódásából áhítatosabb lélekkel. Ezt az Istennel való hódolatteljes kapcsolódást nevezük *imának*. Isten előtt a mindennapi életben tehát az imával hódolunk.

Az ima azonban nem a szavak hadarása csupán, hanem a lélek fölemelkedése Istenhez és az Ő kívánságának tudomásulvétele. Olyanféle az ima, mint Nikodémus látogatása Jézusnál. Ez az előkelő úr *fölkereste* Krisztust, tiszteletteljes szavával *hódolatát* fejezte ki és a vele való együttlét alatt megértette, mit

kell tennie, megértette, hogy újjá kell születnie a bűnből a kegyelem által.

Nincs Krisztusnak külön parancsa, hogy mikor kell imádkoznunk, azt sem írta elő, hogy mily szavakkal tegyük azt. Az eszünk azonban diktálja, hogy annyszor kell imádkoznunk, ahányszor Isten segítő erejére gyarlóságunknak szüksége van, azaz *mindennap*. Az eszünk azonkívül úgy találja, hogy bármily szavakkal járulhatunk Isten elé, de a gyarló emberi erőt mások által szerkesztett *imakönyvekkel* is támogathatjuk.

Az *imára alkalmas idő*: 1. reggel; 2. este; 3. a nap bármelyik órája.

A napi imának *alkalmas imaszövegei* pedig az alábbiak:

Reggeli ima

Hálát adok néked, Uram, hogy a mai napot reám virrasztottad. Tudom, hogy jószágod ajándéka ez is, mert bűneim miatt megérdemeltem volna, hogy megvond tőlem az élet kegyelmét. Köszönöm, hogy e nappal megtoldod a jóvátétel idejét.

Erős szándékom, hogy e napot a Te parancsaid hű követésével töltssem el.

A mai napon az erényt akarom cselekedni és minden bűnt el akarok kerülni. Tudom, hogy látsz engem, Istenem, és megjegyzed minden tetteimet.

A mai napon állapotbeli kötelességeimet becsülettel akarom teljesíteni. Egyházamnak bátor hitvallója, hazámnak hű polgára, családomnak példaadó tagja, hivatalomnak szorgalmas munkása akarok lenni.

Uram! Érzem azonban, hogy a magam akarata gyarló és tudom, hogy a Te hatalmad erős; légy tehát segítségemre és erősítsd gyengeségemet a mai napon.

Szentséges Szűz Mária! Közülünk emberek közül Te vagy a legközelebb istenanyaságod által Jézushoz; kérve-kérlek ezért: támogasd imámat anyai közbenjárásod által.

Atyám! Élethosszabbító irgalmasdat köszönve kezdem e napot; — Jézusom! Parancsaid útján akarom azt eltölteni; — Szentlélek Isten! Kegyelmed erejében bízva indulok neki. Amen.

Csatold hozzá az állapotod szerint alkalmas imát hitvesedért 141. lap, gyermekeidért 142. lap, szüleidért 144. lap, menyasszonyodért 141. lap.

Esti ima

Hálát adok néked, Istenem, a mai napért. Örömeit néked köszönöm, fájdalmait szintén Te tetted elviselhetőkké.

Megszégyenülök, Uram, ha rá-gondolok, mily kegyes voltál hozzám és mily bűnös mulasztásokkal és cselekedetekkel szaporítottam én a mai napon gonoszságaim sorát.

Itt gondold el, milyen bünt követtél el délelőtt, délután s mint teljesítetted kötelességeidet mint az Egyház tagja, a Haza polgára, családod tagja, hitves, atya, hivatalnok, munkás, alkalmazott.

Istenem! E napot üdvösségem idejéül adtad és én kevés jócselekedet mellett még bűnre is használtam fel azt! Megérdemeltem,

hogy az örök boldogságból kizárj. Megérdemeltem, hogy a pokol kárhozatára taszíts! Jézusom! Lázádo lettem, mert parancsaidat megtagadtam. Gyilkosoddá lettem, mert kereszthalálozód okát: a bűnöket szaporítottam. Elismerem gonoszságomat és feltett szándékom, hogy legközelebbi gyónásomban akaratom szerint iparkodni fogok elnyerni azok bocsánatát. Addig is töredelmes szívvel bánom minden bűnömet, nemcsak azért, mert miattuk büntetésedre méltóvá lettem, hanem azért, mert jóságodat hálátlan szeretetlenséggel viszonzottam.

Uram! Szégyenkezve, de férfias nyíltsággal beismerem bűneimet, azonban ugyancsak férfias elhatározással fogadom, hogy holnap másképp akarok élni. Hű fia akarok lenni az Egyháznak, hasznos polgára a Hazának és kötelességteljesítő tagja családomnak.

Istenem! Irgalmasságodban bízva zárom a mai napot és jóságodban

reménykedve kérlek, virraszd reám
üdvösségem idejéül a holnapot!
Amen.

Különböző imaszövegek

Az Úr imája

E névvel jelöljük, mert az Evangélium szerint maga az Úr Jézus tanította rá apostolait.

Pater noster,
qui es in coelis;
sanctificetur no-
men tuum; adve-
niat regnum tuum;
fiat voluntas tua
sicut in coelo et
in terra. Panem
nostrum quotidia-
num da nobis ho-
die; et dimitte no-
bis debita nostra,
sicut et nos dimit-
timus debitoribus
nostris; et ne nos
inducas in tenta-
tionem, sed libera
nos a malo. Amen.

Miatyánk, ki
vagy a mennyek-
ben; szenteltessék
meg a Te neved;
jöjjön el a Te or-
szágod; legyen meg
a Te akaratod, mi-
képen mennyben,
azonképen itt a
földön is. Minden-
nap kenyerünket
add meg nekünk
ma; és bocsásd
meg a mi vétkein-
ket, miképen mi is
megbocsátunk az
ellenünk vétkezők-
nek; és ne vigy
minket a kísértésbe,
de szabadíts meg
a gonosztól. Amen.

Üdvözlég

Ave Maria! gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui, Jesus. Sancta Maria, mater Dei, ora pro nobis peccatoribus nunc et in hora mortis nostrae.

Amen.

Üdvözlég Mária! malasztal teljes, az Úr van teveled, áldott vagy te az asszonyok között és áldott a te méhednek gyümölcse, Jézus! Asszonyunk Szűz Mária, Istennek szent Anyja! Imádkozzál érettünk bűnösökért, most és halálunk óráján. Amen.

Apostoli hitvallás

Rövid összefoglalása hitünknek. Hagyomány szerint maguk az apostolok szerkesztették. Biztos, hogy lényegében az apostoli időkből ered.

Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, creatorem coeli et terrae; et in Jesum Christum, Filium eius unicum, Dominum nostrum, qui conceptus est

Hiszek egy Istenben; mindenható Atyában, menneknek és földnek teremőjében, és a Jézus Krisztusban, Ő egy fiában, a mi Urunkban, ki fogantaték Szent-

de Spiritu sancto, natus ex Maria Virgine, passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus et sepultus; descendit ad inferos, tertia die resurrexit a mortuis, ascendit ad coelos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis, inde venturus est iudicare vivos et mortuos. Credo in Spiritum Sanctum; sanctam ecclesiam catholicam, Sanctorum communionem; remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, vitam aeternam.

Amen.

lélektől, születék Szűz Máriától, kínzaték Poncius Pilátus alatt, megfeszíteték, meghala és eltemették; szálla alá poklokra, harmadnapon halottaiból föltámad, felméne a mennyekbe, ül a mindenható Atya Istennek jobbjára felől, onnét leszen eljövendő ítélni eleveket és holtakat. Hiszek Szentlélekben; egy katolikus keresztény Anyaszentegyházat, szenteknek egységét, bűnőknek bocsánatát, testnek föltámadását és az örök életet. Amen.

Az Úrangyala

Régi szokás, hogy reggel, délben és este Jézus megtestesülésének emlékére az Úrangyalát elimádkozzuk. Elmondása azonban nem kötelező.

Az Úr angyala köszönté Szűz Máriát * és ez méhébe fogadá a Szentlélektől szent Fiát. — Üdvözlégység Mária stb.

Ime az Úr szolgálóleánya, * legyen nekem a Te igéd szerint. — Üdvözlégység Mária stb.

És az Igé testté lön * és miközünk lakozék. — Üdvözlégység Mária stb.

V. Imádkozzál érettünk Istennek szent Anyja!

F. Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.

Könyörögjünk. Kérünk téged, Úr Isten! Önts lelkünkbe szent malasztodat, hogy akik az angyali üzenet által szent Fiadnak, Jézus Krisztusnak megtestesülését megismertük, az ő kínszenvedése és keresztje által a feltámadás dicsőségébe vitessünk. Ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Este a megholtakért egy Miatyánkot és Üdvözlégyet csatoljunk hozzá, a végén e fohással:

Adj, Uram, örök nyugodalmat nekik, az örök világosság fényeskedjék nekik! Amen.

A szentolvasó

Az elmélkedő imádság legegyszerűbb módja. Mai alakjában Szent Domonkos terjesztette el a XIII. században. Mondásának módja: A keresztre: *Hiszekegy*; a nagyobb szemekre: *Miatyánk*, előtte *Dicsőséggel*; a kisebb szemekre: *Üdvözlégy*, amelynek „Jézus” szavai után közbeszűrjük a *titkot*. Végzése alatt a titkok tartalmát gondoljuk át. E titkok együttesen Jézus életének főeseményeit tárják elénk.

Az örvendetes olvasó

A három első Üdvözlégyhez:

1. ki növelje bennünk az igaz hitet,
2. ki erősítse reményeinket,
3. ki tökéletesítse szeretetünket.

Az öt tizedhez:

1. kit te, Szent Szűz, a Szentlélektől fogantál,
2. kit te, Szent Szűz, Erzsébetet látogatván hordoztál,
3. kit te, Szent Szűz, e világra szültél,

4. kit te, Szent Szűz, a templomban bemutatnál,

5. kit te, Szent Szűz, a templomban megtaláltál.

A fájdalmas olvasó

A három első Üdvözlégyhez:

1. ki értelmünket világosítsa,
2. ki emlékezetünket erősítse,
3. ki akaratunkat tökéletesítse.

Az öt tizedhez:

1. ki érettünk vérrel verítékezett,
2. kit érettünk megostoroztak,
3. kit érettünk tövissel koronáztak,
4. ki érettünk a keresztet hordozta,
5. kit érettünk a keresztre feszítettek.

A dicsőséges olvasó

A három első Üdvözlégyhez:

1. ki gondolatainkat igazgassa,
2. ki szavainkat vezérelje,
3. ki cselekedeteinket kormányozza.

Az öt tizedhez :

1. ki halottaiból feltámadott,
2. ki mennybe fölment,
3. ki nekünk a Szentlelket elküldötte,
4. ki téged, Szent Szűz, a mennybe felvett,
5. ki téged, Szent Szűz, a mennyben megkoronázott.

Életünk törvényei

Az Isten tízparancsa

1. Én vagyok a te Urad Istened; Uradat, Istenedet imádd és csak neki szolgálj.
2. Istennek nevét hiába ne vedd.
3. Emlékezzél meg róla, hogy az Úr napját megszenteld.
4. Atyádat és anyádat tiszteld.
5. Ne ölj.
6. Ne paráználkodjál.
7. Ne lopj.
8. Hamis tanúságot ne szólj felebarátod ellen.
9. Felebarátod feleségét ne kívánd.

10. Se házát, se mezejét, se másféle jószágát ne kívánd.

Az Anyaszentegyház ötparancsa

1. Az Anyaszentegyháznak szokott ünnepnapjait megüljed.

2. Ünnepnap misét becsületesen hallgass.

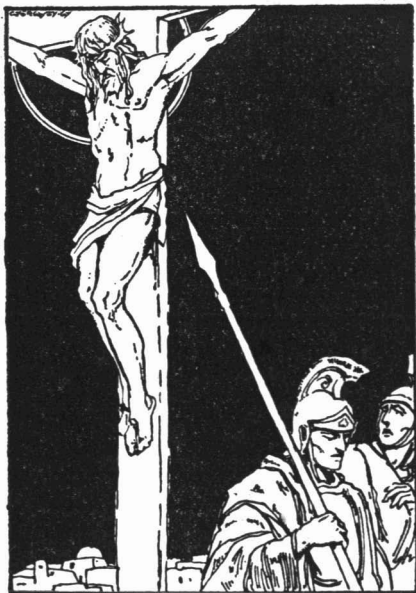
3. Bizonyos napokon a parancsolt bűjtőket megtartsad és a húseledeltől magadat megtartóztassad.

4. Bűneidet minden esztendőben meggyónjad és legalább húsvét táján az Oltáriszentséget magadhoz vegyed.

5. Tiltott napokon menyegzőt ne tarts.

A Szentháromság dicsőítése

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek; miképen kezdetben vala, most és mindörökön-örökké. Amen. (100 napi búcsú.)

VALÓBAN ISTEN.
 FIA VOLT....

MÁTÉ: 27. 54.

2. A FÉRFI VASÁRNAPI HÓDOLATA ISTEN ELŐTT

A vasárnap megszentelése

Hódolatra készítet az a bölcsesség, mellyel az Alkotó az emberi élet rendjét előírta.

Munkára teremttünk, de nem szakadatlan földi munkára. A természet rendje rákényszerít bennünket a hatnapos munkaszakaszra és a hetedik pihenőnapra. A francia forradalom idején tíznaposra akarták a munkaturnust beosztani, de nem bírták ki még az állatok se. *A hat nap munkáját a hetedik pihenőnapnak kell felváltania.*

Ha a napi munkát át-átszöjük is az ima Istenhez/emelő gyakorlatával, érezzük, hogy ez kevés. Még a gépet is meg kell időnkint állítani és megvizsgálni, megolajozni, megtölteni. A léleknek is szüksége van, hogy megvizsgálja önmagát, erősít a kegyelem olajával növelje, kitartását gyarapítsa. Józan eszünk is kívánja, hogy *a földi életnek*

szentelt hat napot a lelki élet hetedik napjával kell befejeznünk.

E hetedik napot Isten rendelkezéséből az Úr napjának (latinul: dies Dominica), magyar szóval vasárnapnak nevezzük.

A vasárnap kettős kötelesség ideje:

1. *A munkaszünet napja.* Nagy szükség vagy megokolt felmentés nélkül nem szabad szolgai munkát végeznünk e napon.

2. *A fokozott lelki élet napja.* E napon különösen a lélek erősítésével foglalkozunk. Ezt azáltal tesszük, ha áldozatot mutatunk be Istennek a szentmise hallgatásával. Ezenfelül hitünk mélyebb megismerésével is szenteljük meg e napot, ami a prédikáció meghallgatásával és jó könyvek olvasásával történik.

A vasárnapi munkaszünet és a szentmishallgatás súlyos parancs. Ennek áthágása tehát súlyos bűn.

A katolikus férfi nem tévesztheti szem elől, hogy a vasárnap megszentelésének kötelessége a természet észszerű törvénye is. Aki a vasárnapot nem tartja meg, lázad az Isten parancsa és a természet rendje ellen.

A szertartásokban 53 vasárnapot számítunk, de csak 52 kerül közülük rendesen ünneplésre. A vasárnapok jelölései az egyházi nyelven a következők: Ádvent 1—4. vasárnap; karácsony nyolcada alatti vasárnap; Vízkereszt után 1—6. vasárnap; hetvened, hatvanad, ötvened vasárnapok; Böjt 1—4. vasárnapja; fekete vasárnap; virágvasárnap; húsvétvasárnap; húsvét után első vagy fehérvasárnap; húsvét után 2—5. vasárnapok. Áldozócsütörtök nyolcada alatti vasárnap; pünkösdvasárnap; Szentháromságvasárnap; pünkösd után 2—24. vasárnapok. Ha Vízkereszt után kevés vasárnap esik valamely évben (azaz rövid a farsang,) akkor pünkösd után annnyival több vasárnap lesz, amennyi elmaradt Vízkereszt után.

A SZENTMISEÁLDÓZAT

Krisztus önmagát áldozta föl érettünk a kereszten, elégtételül a bűn által megbántott Istennek. Cselekedeteiből bebizonyosodott istensége, áldozatából kitűnt végtelen szeretete. Az első hódolat, amely a kereszthalált kísérte, Kornélius római századosnak, a kivégzés-

hez vezényelt katonák parancsnokának hitvallása volt, aki meggyőződéssel mondotta: „Ez valóban Isten Fia volt!”

A keresztdozatot megújítja Jézus minden szentmisében. Ismét elválasztja titokzatos módon testét vérétől; a szentmisében ismét felajánlja magát elégtételül az Atyának bűneinkért.

Teljesen észszerű és érthető dolog, hogy megköveteli az Úr, hogy ott legyünk annál az áldozatnál, amelyet mindannyiunkért mutat be. Ennek a részvételnek legkevesebbje az, amit az Egyház megkíván tőlünk, hogy minden vasárnap és parancsolt ünnepnapon meghallgassuk a szentmisét.

Amint a keresztdozatnál egy férfi: Kornélius százados hódolt legelőször Krisztusnak, úgy elvárható, hogy a szentmiseáldozatnál is elsősorban a férfiak legyenek ott!

Ne tévesszük szem elől, hogy a szentmise nem „ájtatosság” csupán, hanem ennél több: *áldozat*. Minden más szertartás mögötte messze elmarad és semmivel sem pótolható. Becsüljük a litániákat is, de azok imádkozásával nem pótolhatjuk az elmulasztott szentmisét.

Első szentmise-imádság

— az imádság négy tulajdonsága szerint. —

A szentmise első részére

A szentmise első része kezdettől az evangélium befejezéséig tart. Ennek tartama alatt imánk és elmélkedésünk tárgya *Isten imáddása* legyen.

Teremtő Úristen! Tisztelettel leborulok előtted. Elismerem, hogy mindenemet neked köszönhetem, ki e világot létrehozta; elismerem, hogy legodaadóbb imáadásom is csekély a Te méltó tiszteletedre. Ezért szent Fiad kereszttáldozatának e szentmisében történő megújításába kapcsolom lelkem imáadását.

Uram! Hatalmad hozta létre az egész világmindenséget. Végtelen bölcseséged rendezte azt oly tökéletességgel a fűszálnak szerkezetétől a csillagok pályájáig, úgyhogy bámulattal hódol előtted a lángész is nagyságod miatt. Mi vagyok én, gyenge ember, alkotásaid végeláthatatlan sorában? Kevesebb, mint a csepp a tengerben, homokszem a sivatagban. Bármily kicsiny vagyok

is, Istenem, a teremtettnagy világban, mégis érzem, hogy a Tied vagyok. Tied az életem, Tied az erőm, Tied az akaratom, Tied minden birtokom, mert Te hoztad létre és Te engedted, hogy birtokomba vegyem azokat. Eszem diktálja ez alapon, hogy Te vagy az én parancsolóm, Uram! És én, a Te szolgád vagyok, akinek hódolattal kell leborulnom előtted.

Istenem! Ha életem minden percét, eszemnek minden gondolatát, akaratomnak minden megnyilvánulását imádásodra szentelném, kevés volna ez is nagyságod illő hódolatául! Még jobban érzem imádásom csekély értékét, ha meggondolom, hogy életem hány pillanatát használtam föl eddig a bűnre és eszes akaratomat mily sokszor fertőztem meg parancsaid áthágásával! A tisztelet, amelyet én tudok megadni néked, Istenem, csekély és gyarló.

Atyám! Egyetlen szív van csak, amely méltóképp tud szeretni Téged,

szent Fiadnak Szíve. Egyetlen hódolat van csak, amely méltó, hogy elnyerje bocsánatodat: Jézusnak keresztáldozata. Szilárdan hiszem, hogy Krisztus szentséges Szíve leszáll most erre az oltárra, hiszem, hogy a keresztnek áldozata megújul e szentmisében. Eszem azt sűgja, hogy e keresztáldozattal összekapcsolom én is hódolatomat.

Miután e sorokat figyelmesen elimádkoztad, az evangélium végéig gondolkodjál a következő kérdéseken: 1. Célod e földön: Isten szolgálata. — 2. Mit tettél eddig Isten dicsőségére? — 3. Mit kellene tenned és hogyan kellene intézned dolgaiddat, hogy Istennek nagyobb kedve teljék életedben?

A szentmise második részére

A szentmise második része az evangéliumtól az átváltozásig (Ürfelmutatásig) terjed. Ennek tartama alatt imánk és elmélkedésünk tárgya *Isten engesztelése* legyen.

Főlséges Isten! Parancsolóm vagy és én hányszor voltam engedetlen szolgád?! A Te mindentudásod magamnál is jobban látja bűneim láncolatát, amely egész életemen mind a mai napig végighúzódik.

Alattvalói hódolattal tartozom neked és én hányszor ütöttem pártot ellened?! Szereteted jótéteményeit hányszor használtam megbántásodra?!

Uram! Tudom, hogy tetteimért számadás jár és igazságos ítélet vár azokra. E gondolatra borzalom járja át lelkemet. Keresem, Uram, a módot, hogy eleget tegyek tévedéseimért és kiengeszteljem megérmelt haragodat.

Elismerem, Uram, hogy az adósságot csak teljes lefizetéssel lehet törölni. Végtelen isteni Felséged egyetlen megbántása is végtelen adósság. Eszem belátja, hogy egyetlen bűnömért sem tudlak ezért kellőképen kiengesztelni.

De azt is tudom, Atyám, hogy szent Fiad irgalmas Szíve megtalálja a végtelen elégtétel módját. Ő magára vállalta a világ bűneit, köztük az én bűneimet is. Ő leróta a bűnnek zsoldját, önmagát áldozva fel a keresztfán. Ugyanezt az áldo-

zatot újítja meg most itt az oltáron és én szent testét és vérét imádvá felkiáltok hozzád, Istenem: szent Fiadnak megújuló kereszthalálára kérlek, bocsáss meg nekem!

Szavam nem üres, Uram, hanem töredelmes bűnbánattal tele. Látom a váltság nagy árából bűneim nagyságát, hiszen maga az Isten Fia hullatá miattuk vérét. Látom Krisztusom végtelen szeretetét, amellyel nemcsak a Golgotán szenvedte el érettem a kínos halált, hanem íme, most is felajánlja áldozatát gonoszságomért. Ennyi jószág és szeretet után szívem viszontszeretetre gyulad és őszinte bánatra indul. Igérem, Krisztusom, hogy megbánt bűneimet akaratod szerint majd őszintén meg is gyóonom.

Atyám, ki a mennyekben vagy, ha a magam bánatkönyei nem is méltók arra, hogy érettük megbocsáss, de szívem teljes szeretete és szent Fiad kereszthalála, hiszem, kieszközli nekem a bocsánatot.

Uram, minden cselekedetemmel a te utad irányát akarom követni a jövőben. Férfias elszántsággal ígérem: ezután hű szolgád leszek!

Átváltozásig gondolkodjál a következőkön:
1. Mi lenne veled, ha most kellene Isten ítélőszéke elé állanod? — 2. Mily jószágos hozzád Isten, hogy időt ad bűneid jóvátételére. — 3. Bánd meg bűneidet. — 4. Részletesen gondold el, hogy a jövő héten hogyan fogod szokásos bűneidet elkerülni.

A szentmise harmadik részére

A szentmise harmadik része átváltozástól áldozásig terjed. Ennek tartama alatt imánk és elmélkedésünk tárgya *Isten kegyelmének kérése* legyen a lelki szentáldozás által.

Imádandó Jézusom! Hiszem, hogy Te ezen oltáron valósággal jelen vagy. Hiszem, hogy az a szentostya, amely fölött fölszentelt szolgád az átváltoztatás ígéit elmondotta, a Te tested. Hiszem, hogy a kehely, amelyet megáldott, szent véredet foglalja magában. Hiszem, hogy szent tested vétele a természetfölötti életet növeli lelkünkben, amely országodnak örökösévé tesz és gyengeségünknek orvosszereül szolgál.

Jó Pásztor, ki juhaidat önmagad testével és vérével táplálad, kérlek, tápláld az én lelkemet is szent kegyelmeddel. Örömmel venném testedet, de Uram, most nem tehetem. Kérve-kérlek, jöjj szívembe legalább lelkileg és erősítsd abban kegyelmedet.

Lélekben gondold el, hogy az Úr Jézus eljön hozzád. Üdvözzöld Őt szeretettel.

Édes Jézusom! Szeretlek Téged egész szívemmel, szeretlek mindennekfölött. Te engem örökre boldoggá akarsz tenni, ne engedd, hogy újabb bűneimmel eldobjam magamtól örök üdvösségemet. Add kegyelmedet, hogy a helyes cselekvés útját megismerjem és adj erőt, hogy a gonosz csábításait legyőzve, tettel követni tudjam. Sokszor akarom a jót, de gyarló vagyok annak véghezvitelére; erősítsd, Jézusom, az én gyengeségemet!

Kegyes Üdvöztőm! Nemcsak a magam számára kérem kegyelmed adományát, hanem add meg mind-

azoknak, akiket a vérség és szeretet köteléke fűz hozzám. *(Itt nevezd meg, akikért különösen könyörögni akarsz.)* Add meg mindezeknek a bűnbánat kegyelmét és erősítsd lelküket a jóra való törekvés útján.

Emlékezzél meg, Uram, a megholtakról is, akiket e földi életben a szeretet kapcsolt hozzám. *(Nevezd meg, akikért különösen imádkozni akarsz.)* Ha a kegyelem állapotában kerültek ítélőszéked elé, szent Fiad érdemeire kérlek, juttasd őket a tisztítóhely szenvedéseiből országod boldogságába.

Végül pedig újra önmagamért esedezem hozzád, Oltáriszentségben jelenlévő Jézusom. Arra kérlek, hogy légy segítségemre életem megpróbáltatásaiban. Az a szándékom, hogy megnyugvó szívvel viseljem el életem nehézségeit és terheit, melyek a következő héten reám várnak. A keresztet hordoztad Te is, Uram, és én is hordozni akarom az enyémet, hogy egykor feltámadásodban

is részesüljek, mint most kitartok a megpróbáltatásban.

Itt bizalmas szívvel tárd föl Űdvöztödnek bajaidat, kételeyidet és kérd Őt, hogy adjon megkönnyebbülést és kitartást.

A szentmise negyedik részére

A szentmise negyedik része áldozástól a szentmise végéig terjed. Eanek tartama alatt az *Istennek tartozó háláról* szóljon imánk és elmélkedésünk.

Fölséges Isten! Hiszem, hogy örök jószágodnál fogva szeretsz engem. Elhalmoztál számtalan jótéteménnyel és elhárítottál fejem fölöl sok bajt, melyekről talán nem is tudok. Hiszem, hogy végtelen irgalmaddal kegyesen tekintesz reám és az örök üdvösséget készítetted el számomra. Oly nagy, Uram, jószágod és szereteted, hogy sohasem leszek képes akkora szeretettel viszonzni azt, amellyel megérdemled.

Uram! Jószágodnak legnagyobb fokát látom abban, hogy tenmagad kezembe adod a módot, mellyel nagy szeretetedet viszonzhatom.

Egyszülött fiadat adtad érettem és fogadtad el engesztelő áldozatul. Hálát adok ezért, Uram, és felajánlom néked Jézus Krisztus szent testét és szent véré, istenségét és emberségét e szentmiseáldozatban. Tied, Teremtőm, mindenem; tied életem, eszem és akaratom: amim csak van, szintén neked ajánlom föl, és őrizd meg azt tulajdonodul, dicsőséged eszközéül. A magam véges erőinek felajánlását pótolja ki szent Fiad végtelen értékű keresztáldozatának most történő megújítása.

Jézusom! Hálás szívvel köszönöm néked, hogy az Atyánál engesztelő közbenjárónk voltál. Hálaból fogadom, hogy azt az *utat*, amelyet parancsaiddal követésedre kijelöltél, soha el nem hagyom; *igazságodhoz* ragaszkodni fogok és azt bátran megvallom. Végül kérek, vezérelj egykor országodba: az örök életbe. Amen.

Ima szentmise után

Háromszor: *Üdvözlégý Mária* stb.

Üdvözlégý, Királyné, irgalmasság Anyja, életünk, édességünk, reménységünk, üdvözlégý! Hozzád kiáltunk Évának számkivetett fiai. Hozzád sóhajtuk sírva és zokogva e siralomvölgyéből. Fordítsd reánk tehát, szószólónk, irgalmas szemedet és e számkivetés után mutasd meg nekünk Jézust, méhednek áldott gyümölcsét!

Ó irgalmas, ó kegyes, ó édes Szűz Mária!

Pap: Imádkozzál érettünk, Istennek szent Anyja;

Nép: Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.

Könyörögjünk. Úr Isten, oltalmunk és erősségünk, tekints le kegyesen Hozzád kiáltó népedre és Isten Anyjának, a dicsőséges és szeplőtelen Szűz Máriának, Szent Józsefnek, az ő jegyesének, Szent Péter és Pál apostolaidnak és min-

den szenteknek közbenjárására hallgasd meg kegyesen és irgalmasan könyörgésünket, melyet a bűnösök megtéréséért, az Anyaszentegyház szabadságáért és felmagasztalásáért Hozzád intézünk; a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Mihály arkangyal, védelmezz minket a küzdelemben; a sátán gonosz kísértései ellen légy oltalmunk! Esedezve kérjük: „*Parancsoljon neki az Isten!*” Te pedig, mennyei seregek vezére, a sátánt és a többi gonosz szellemet, kik a lelkek vesztére körüljárnak a világban, Isten erejével taszítsd vissza a kárhozat helyére! Amen.

Háromszor: *P.* Jézus szentséges Szíve! *N.* Irgalmazz nekünk!

2. SZENTMISEIMÁDSÁG

részletek, ahogyan a pap mondja

Szentmise a Szentháromság tiszteletére.

Lépcsőima:

In nomine Patris
et Filii et Spiritus
Sancti. Amen.

Sacerdos: Intro-
ibo ad altare Dei.

Minister: Ad
Deum, qui laetificat
iuventutem meam.

S. Judica me
Deus, et discerne
causam meam de
gente non sancta,
ab homine iniquo
et doloso erue me.

M. Quia tu es,
Deus, fortitudo
mea: quare me
repulisti? et quare
tristis incedo, dum
affligit me inimicus.

Az Atyának és
Fiúnak és Szent-
léleknek nevében.
Amen.

Pap: Bemegyek
az Isten oltárához.

Ministráns: Az
Istenhez, ki meg-
vidámítja ifjúságo-
mat.

P. (42. zsolt.) Itélj
meg engem, Isten,
és határozd el ügye-
met az istentelen
nemzetség ellen. A
gonosz és álnok
embertől ments
meg engem.

M. Mert te vagy,
ó Isten, az én erős-
ségem. Miért ve-
tettél meg engem?
És miért járok szo-
morkodva, midőn

S. Emitte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem sanctum tuum et in tabernacula tua.

M. *Et introibo ad altare Dei: ad Deum, qui laetificat iuventutem meam.*

S. Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus; quare tristis es anima mea, et quare conturbas me?

M. *Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, salutare vultus mei et Deus meus.*

S. Gloria Patri et Filio et Spiritui

az ellenség sanyargat engem?

P. Bocsásd ki világosságodat és igazságodat; azok elvezetnek engem és elvisznek a te szent hegyedre és hajlékodba.

M. És bemegyek az Isten oltárához, az Istenhez, ki megvidámítja ifjúságomat.

P. Hálát adok neked a citerán, Isten, én Istenem! Miért vagy szomorú, én lelkem és miért háborgatsz engem?

M. Bízzál az Istenben, mert még hálát fogok adni neki; ő orcám üdvözítője és az én Istenem.

P. Dicsőség az Atyának és Fiúnak

Sancto.

M. Sicut erat in principio et nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen.

S. Introibo ad altare Dei.

M. Ad Deum, qui laetificat iuventutem meam.

S. Adiutorium nostrum in nomine Domini.

M. Qui fecit coelum et terram.

S. Confiteor etc.

M. Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis, perducatur te ad vitam aeternam.

S. Amen.

M. (Közgyónás.) Confiteor Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper Virgini, beato Mi-

és Szentlélek Istennek.

M. Miképen kezdetben vala, most és mindörökkönörökké. Amen.

P. Bemegyek az Isten oltárához.

M. Az Istenhez, ki megvidámítja ifjúságomat.

P. Segedelmünk az Úr nevében van.

M. Ki az eget és földet teremtet.

P. Gyónom stb.

M. Irgalmazzon neked a mindenható Isten és megbocsátván vétkeidet, vezéreljen az örök életre.

P. Amen.

M. Gyónom a mindenható Istennek, a Boldogságos, mindenkoron szeplőtelen Szűz

chaeli Archangelo, beato Joanni Baptistae, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis et tibi Pater, quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaelem Archangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos et te Pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

S. Misereatur vestri omnipotens Deus et dimissis

Máriának, Szent Mihály főangyalnak, Keresztelő Szent Jánosnak, Szent Péter és Pál apostoloknak, minden szentnek és neked Atyám, hogy fölötte vétkeztem gondolattal, szóval és cselekedettel. Én vétkem, én vétkem, én igen nagy vétkem. Azért kérem a Boldogságos, mindenkoronszeplőtelen Szűz Máriát, Szent Mihály főangyalt, Keresztelő Szent Jánost, Szent Péter és Pál apostolokat, minden szentet és téged, Atyám, hogy imádkozzatok értettem a mi Urunknál, Istenünknel.

P. Irgalmazzon nektek a mindenható Isten és meg-

peccatis vestris
perducat vos ad
vitam aeternam.

M. Amen.

S. Indulgentiam,
absolutionem et
remissionem pec-
catorum nostrorum
tribuat nobis om-
nipotens et mise-
ricors Dominus.

M. Amen.

S. Deus, tu con-
versus vivificabis
nos.

*M. Et plebs tua
laetabitur in te.*

S. Ostende no-
bis, Domine, mise-
ricordiam tuam.

*M. Et salutare
tuum da nobis.*

S. Domine, ex-
audi orationem
meam.

*M. Et clamor
meus ad te veniat.*

bocsátván vétkei-
teket, vezéreljen ti-
teket az örök életre.

M. Amen.

P. Vétkeink el-
engedését, fölloldo-
zását és bocsána-
tát adja meg ne-
künk a minden-
ható és irgalmas
Úr!

M. Amen.

P. Isten, te hoz-
zánk fordulsz és
fölélesztesz min-
ket.

M. És néped ör-
vendeni fog ben-
ned.

P. Mutasd meg
nekünk, Uram, ir-
galmasságodat.

M. És a te üd-
vösségedet add
meg nekünk.

P. Uram, hall-
gasd meg könyör-
gésemet.

M. És kiáltásom
jusson eléd.

S. Dominus vobiscum.

M. *Et cum spiritu tuo.*

P. Az Úr legyen veletek.

M. És a te lelkeddel.

A ministráns fölkel és helyben marad, a pap fölmege az oltár lépcsőin a lecke oldalára és következik a misekezdet.

Introitus. Áldott legyen a Szentháromság és osztatlan egység. Mondjunk hálát az Úrnak, mert irgalmaságot cselekedett velünk. Uram, mi Urunk, mily csodálatos a te neved az egész világon. Dicsőség az Atyának stb.

A pap az oltár közepére megy és mondja:

S. **Kyrie** eleison.

M. *Kyrie eleison.*

S. **Kyrie** eleison.

M. *Christe eleison.*

S. **Christe** eleison.

M. *Christe eleison.*

S. **Kyrie** eleison.

M. *Kyrie eleison.*

S. **Kyrie** eleison.

P. Uram, irgalmazz nekünk.

M. Uram, irgalmazz nekünk.

P. Uram, irgalmazz nekünk.

M. Krisztus, kegyelmezz nekünk.

P. Krisztus, kegyelmezz nekünk.

M. Krisztus kegyelmezz nekünk.

P. Uram, irgalmazz nekünk.

M. Uram, irgalmazz nekünk.

P. Uram, irgalmazz nekünk.

M. Krisztus kegyelmezz nekünk.

P. Uram, irgalmazz nekünk.

M. Krisztus kegyelmezz nekünk.

P. Uram, irgalmazz nekünk.

M. Krisztus kegyelmezz nekünk.

P. Uram, irgalmazz nekünk.

Gloria.* — Gloria in excelsis Deo et in terra pax hominibus bonae voluntatis. Laudamus te, benedicimus te, adoramus te, glorificamus te, gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam, Domine Deus, Rex coelestis, Deus pater omnipotens. Domine, Fili unigenite, Jesu Christe: Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris, qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram: qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis, quoniam tu solus sanc-

Dicsőség Istennek a magasságban és békesség a földön a jóakaratú embereknek! Dicsérünk téged, áldunk téged, imádunk téged, dicsőítünk téged. Hálát adunk neked a te nagy dicsőségedért. Uristen, menyeyi király, mindenható Atyaisten! Úr Jézus Krisztus, egyszülött Fiú, Uristen, Istennek Báránya, Atyaistennek Fia, ki elveszed a világ bűneit, irgalmazz nekünk. Ki elveszed a világ bűneit, fogadd el könyörgésünket. Ki az Atya jobbján ülsz, irgalmazz

* Ha violában vagy feketében van a mise, — adventben és hetvenedvasárnaptól húsvétig, hacsak ünnep nem esik közbe, és gyászmisékben — a Gloria elmarad.

tus, tu solus Dominus, tu solus altissimus Jesu Christe, cum Sancto Spiritu in gloria Dei Patris. Amen.

nekünk, mert egyedül te vagy szent, egyedül te Úr, egyedül te legfőbb: Jézus Krisztus a Szentlélekkel egyetemben az Atya dicsőségében.

Amen.

A pap a hívők felé fordul, kiterjeszti kezeit és köszönti őket:

S. Dominus vobiscum.

M. *Et cum spiritu tuo.*

P. Az Úr legyen veletek.

M. És a te lelkeddel.

Visszatérve a leckeoldalra, imádkozik:

Oremus... Könyörödjünk! Mindenható örök Isten, ki megadtad szolgálóidnak, hogy az igaz hit vallásában az örök Szentháromság dicsőségét megismerhessük s a felség hatalmában az egységet imádjuk: add kérünk, hogy ugyane hit erőssége minden bajtól megőrizzen minket. A mi Urunk Jézus Krisztus által, ki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egyetemben mindörökkön-örökké. Amen.

Szentlecke

Olvasmány Szent Pál apostolnak a rómaiakhoz írt leveléből. (11, 33—36.)

Ó Isten bölcseségének és tudományának mélységes gazdagsága! Mily megfoghatatlanok az ő ítéletei és mily kifürkészhetetlenek az ő útjai! Mert ki látta át az Úr értelmét? Vagy ki volt tanácsosa? Vagy ki adott neki előbb: ki az, aki az Úrtól visszakap? Mert őtöle és őáltala és őbenne van minden. Őneki legyen tisztelet és dicsőség mindörökké. Amen.

A lecke végén a pap jelt ad, akkor a ministráns mondja:

<i>M. Deo gratias.</i>		<i>M. Istennek legyen hála.</i>
------------------------	--	---------------------------------

Graduale: Áldott vagy, Uram, ki belátod a mélységeket és a kerubokon trónolsz. — Áldott vagy, Uram, az ég erősségében és dicsérendő mindörökké. Alleluja. — Áldott vagy, Uram, atyáink Istene és dicsérendő mindörökkön. Alleluja.

A pap az oltár közepére, onnét az evangélium oldalára megy és az evangéliumot olvassa.

Evangélium

S. Dominus vobiscum.

M. *Et cum spiritu tuo.*

S. Sequentia sancti Evangelii secundum Matthaeum. (28, 18-20.)

M. *Gloria tibi Domine.*

P. Az Úr legyen veletek.

M. És a te lelkeddel.

P. A szent evangélium szakasza Máté szerint. (28, 18-20.)

M. Dicsőség neked, Urunk.

P. Az időben mondá Jézus az ő tanítványainak. Minden hatalom nekem adatott mennyben és földön. Elmenvén tehát, tanítsatok minden nemzetet, megkeresztelvén őket az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében, tanítván őket megtartani mindazt, amit parancsoltam nektek. És íme, én veletek vagyok mindennap a világ végezetéig.

M. *Laus tibi Christe.*

M. Dicséret neked, Krisztus.

A pap az oltár közepén imádkozza:

α Hitvallást.

Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem coeli et terrae,

Hiszekegy Istenben, mindenható Atyában, menneknek és földnek,

visibilium omnium et invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum, filium Dei unigenitum; et ex Patre natum ante omnia saecula, Deum de Deo, Lumen de Lumine. Deum verum de Deo vero; genitum non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt: qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de coelis; et incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria virgine et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato passus et sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum scriptu-

minden látható és táthatatlan lénynek Teremtőjében. És az egy Úr Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában. Ki az Atyától született minden idők előtt, Isten az Istentől, világosság a világosságtól, igaz Isten az igaz Istentől, Ki született, nem alkottatott, ki egylényegű az Atyával, ki által mindenek alkottatnak. Ki érettünk, emberekért és a mi üdvösségünkért leszállott mennyekből, testet öltött a Szentlélek által Szűz Máriától és emberré lett; Pontius Pilátus alatt érettünk szenvedett, keresztre feszítették és eltemették. Harmad-

ras: et ascendit in coelum, sedet ad dexteram Patris; et iterum venturus est cum gloria judicare vivos et mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum, Dominum et vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit: qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur, qui locutus est per prophetas. Et unam sanctam catholicam et apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptismam in remissionem peccatorum; et exspecto resurrectionem mortuorum, et vitam venturi saeculi. Amen.

napra feltámadott a Szentírás szerint. Fölment a menyekbe, ott ül az Atyának jobbjára felől. És ismét eljövend dicsőséggel megítélni eleveket és holtakat. Az ő országának nem lészen vége. Hiszek Szentlélekben, az Úrban és megelevenítőben, ki az Atyától és Fiútól származik, kit az Atyával és Fiúval együtt imádunk és dicsőítünk; ki a próféták által szólt. Hiszek egy szent, közönséges és apostoli Anyaszentegyházat. Vallok egy keresztséget bűnöknek bocsánatára. Várom a holtak föltámadását és a jövődő örök életet. Amen,

A pap kiterjesztett kezekkel a néphez fordulva mondja:

S. Dominus vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

P. Az Úr legyen veletek.

M. És a te lelkeddel.

Felajánlás. Oremus . . . Könyörögjünk! Áldott legyen az Atyaisten, az Atyának egyszülött Fia és a Szentlélek, mivel irgalmasságot cselekedett velünk.

A pap most szétbontja a kelyhet és a kenyér följajánlásakor mondja:

Fogadd el, szent Atya, mindenható örök Isten, e szeplőtelen Ostyát, melyet én, méltatlan szolgád, neked, élő és igaz Istennek felajánlok számtalan bűnömért, ellened elkövetett bántásaimért és hanyagságomért. Felajánlom minden itt körülállóért, sőt minden keresztény hívőért, élőkért és holtakért, hogy nekem és nekik üdvösségünkre válják az örök életre. Amen.

Most a pap előbb bort, majd néhány csöpp vizet tölt a kehelybe és a kelyhet följajánlja:

Felajánljuk neked, Úristen, az üdvösség kelyhét és kérjük kegyességedet, hogy isteni Felséged színe elé a mi üdvösségünkért és az egész világ üdvös-

ségéért édes illattal szálljon fel. Amen.

A lecke oldalán megmossa kezét és visszamegy az oltár közepére és kifelé fordulva imádkozza:

S. Orate fratres,
ut meum ac ves-
trum sacrificium
acceptabile fiat
apud Deum Pa-
trem omnipoten-
tem.

*M. Suscipiat Do-
minus hoc sacrifi-
cium de manibus
tuis ad laudem et
gloriam nominis
sui, ad utilitatem
quoque nostram
totiusque Ecclesiae
suae sanctae.*

S. Amen.

P. Atyámfiain,
imádkozzatok,
hogy az én áldo-
zatom, mely a tie-
tek is, kedves le-
gyen a mindenható
Atyaisten előtt.

*M. Fogadja az
Úr kezedből ke-
gyesen ez áldozatot
nevének tisztele-
tére és dicsőségé-
re, a mi javunkra
és az egész
Anyaszentegyház
javára.*

P. Amen.

Közben befelé fordul és állandóan az oltár közepén marad áldozásig.

Ima: Szenteld meg, kérünk, Urunk Istenünk, szent neved segítségül hívására e felajánlott áldozatot s tökéletesíts vele bennünket magadnak örök áldozattá. A mi Urunk Jézus Krisztus által . . .

Praefatio (Előszózat)

S. Per omnia saecula saeculorum.

M. Amen.

S. Dominus vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

S. Sursum corda.

M. Habemus ad Dominum.

S. Gratias agamus Domino Deo nostro.

M. Dignum et iustum est.

P. Mindörökkönörökké.

M. Amen.

P. Az Úr legyen veletek.

M. És a te lelkeddel.

P. Föl a szívekkel.

M. Fölemeltük az Úrhoz.

P. Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek.

M. Méltó és igazságos.

P. Valóban méltó és igazságos, illő és üdvösséges, hogy mi neked mindenkor és mindenütt hálát adjunk, szentséges Urunk, mindenható Atya, örök Isten, aki egyszülött Fiaddal és a Szentlélekkel egy Isten, egy Úr vagy . . .

Szent, szent, szent a seregek Ura, Istene! Tele van az ég és föld a te dicsőségeddel. Hozsanna a magasságban! Áldott, ki az Úr nevében jó. Hozsanna a magasságban.

A kánon egyes részei

Téged azért legkegyelmesebb Atyánk, a Te Fiad, Jézus Krisztus, a mi Urunk nevében könyörögve kérünk, hogy vedd kegyesen és áldd meg az ajándékokat, ezen ajándékokat, e szent és szeplőtelen tiszta áldozatot, melyet főképen szent, katolikus Anyaszentegyházadért neked bemutatunk, hogy azt az egész világon békében, egységben megtartsad, megőrizzed és igazgasd a Te szolgálóddal, N. pápánkkal és N. püspökünkkel (és N. királyunkkal), minden igaz hívővel és a katolikus és apostoli hitnek vallóival együtt.

Emlékezzel meg, Uram, N. N. szolgálóidról és szolgálóidról és minden itt körülállóról, kiknek hite ismeretes és áhítata tudva vagyon előtted, kikért neked bemutatjuk vagy akik neked bemutatják a dícséretnek ez áldozatát magukért és minden hozzájuk tartozóért, lelkük váltságára, üdvösségük, jólétük reményében és beváltják fogadalmukat, amiket neked, örök, élő és igaz Istennek tettek.

Itt a pap az áldozatra terjeszti ki kezét (lekönyörögve rá Isten kegyességét), a ministráns pedig kézbeveszi a csengőt.

Kérünk, Uram, vedd kegyesen ez áldozatot tőlünk, szolgálidtól, de egyszersmind egész családotól, és napjainkat intézd a te békédben. Ragadj ki bennünket az örök kárhozattól és sorozz választottaid nyájába, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Kérünk, Isten, tedd felajánlásunkat mindenkép megáldottá, nálad elfogadottá, jóváhagyottá, hozzád méltóvá és előtted kedvessé, hogy testvére és vérévé válják szeretett Fiadnak, a mi Urunknak, Jézus Krisztusnak.

A consecratio (Átváltoztatás)

A pap kezébe veszi a szentostyát és mélyen meghajolva mondja:

Ki a szenvedés előtti napon szent és tiszteletreméltó kezébe vette a kenyeret, felemelve szemét az égre, hozzád, mindenható Atyaisten, neked hálát adott, a kenyeret megáldotta, megtörte és tanítványainak adta e szavakkal: Vegyétek és egyetek ebből mindnyájan: ez az én testem.

A pap térdet hajt és imádásra fölmutatja az Úr testét; a ministráns mély hódolattal imádja és cseppet. A pap most átváltoztatja a bort:

Hasonlóképen, miután megvacsoráltak, e drága kelyhet is szent és tisztetreméltó kezébe vette, neked ismét hálát adott, a kelyhet megáldotta és tanítványainak adta, miközben mondotta: Vegyétek és igyatok ebből mindnyájan: Mert ez az én véremnek kelyhe, az új és örök szövetségé, a hitnek titka, mely érettetek és sokakért kiöntatik a bűnök bocsánatára.

Ezt valahányszor cselekszitek, az én emlékezetemre cselekedjétek.

A pap a szent vért felmutatja és imádja, a ministráns pedig csenget.

Úrfelmutatás után

Azért megemlékezünk, Uram, mi a Te szolgálád, de egyszermind a Te szent néped is, ugyanazon Krisztusnak, a Te Fiadnak, a mi Urunknak áldott szenvedéséről és halottaiból való feltámadásáról, valamint dicsőséges mennybemeneteléről is. És bemutatjuk legmagasabb Felségednek saját ajándékaiból és adományaiból e tiszta áldozatot, az örök életnek szent kenyérét és az örök üdvösségnek kelyhét.

Memento. Emlékezzél meg, Uram, N. N. szolgálóidról és szolgálóidról is,

kik bennünket megelőzve költöztek el a hit jelével és a béke álmát alusszák. Esedezünk, Uram, hogy nekik és mindazoknak, kik Krisztusban nyugodtak el, az enyhülés, világosság és béke helyét megadd. Ugyanazon Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

Nekünk is, bűnös szolgálidnak, akik irgalmasságod sokaságában bízunk, juttass némi részt és közösséget szent apostolaiddal és vértanúiddal és minden szentjeiddel, kiknek társaságába, könyörgünk, bocsáss be bennünket, nem ugyan mint érdemünk méltánylója, hanem mint a bocsánatnak adója, Krisztus, a mi Urunk által, ki által mind e jókat, Uram, mindig teremted, megszenteled, élteted, megáldod és nekünk adod.

Általa, Vele és Benne van, mindenható Atyaisten, a Szentlélekkel egyetemben minden tiszteleted és dicsőséged:

S. Per omnia saecula saeculorum.
M. Amen.

P. Mindörökkönörökké.
M. Amen.

Pater noster (Miatyánk)

Oremus. Praeceptis salutaribus moniti, et divina institutione formati audemus dicere:

Pater noster stb.

Üdvösparancsolat késztetésére és isteni tanítástól fölvilágosítva merjük mondani:

Miatyánk, stb.
(l. 10. oldal.)

Közben kétfelé töri a szent testet, a kehelytányérra helyezi, balfelének alsó sarkából letör egy darabot és ezzel a Pax Dominira a szent vér fölött háromszor keresztet vet.

S. Per omnia saecula saeculorum.

M. Amen.

S. Pax Domini sit semper vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.
(Háromszor.)

P. Mindörökkönörökké.

M. Amen.

P. Az Úr békéje legyen mindig veletek.

M. És a te lelkeddel.

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit, irgalmazz nekünk.

(Háromszor.)

Uram Jézus Krisztus, ki azt mondtad apostolaidnak: Békét hagyok nektek, az én békémet adom nektek. Ne tekintsd az én vétkeimet, hanem Anyaszentegyházad hitét. Jóakaratom

szerint tartsd meg Szentegyházadat békében és egységben. Ki élsz és uralkodol, Isten, mindörökkön-örökké. Amen.

Uram Jézus Krisztus, élő Istennek Fia, ki az Atya akaratából a Szentlélek közreműködésével halálod által a világnak életet adtál, szabadíts meg engem e szentséges tested és véred erejével minden gonoszságomtól és minden rossztól. Add, hogy parancsaidhoz mindig híven ragaszkodjam és ne engedd, hogy tőled valaha elszakadjak. Ki ugyanazon Atyaistennel és Szentlélekkel együtt élsz és uralkodol, Isten, mindörökkön-örökké. Amen.

Testednek vétele, Uram Jézus Krisztus, melyet én méltatlan magamhoz venni bátorodom, ne váljék ítéletre és kárhozatomra, hanem kegyeséged szerint szolgáljon lelkem és testem oltalmára és lelkem gyógyulására. Ki élsz és uralkodol az Atyával és a Szentlélekkel egyetemben Isten, mindörökkön-örökké. Amen.

A mennyei kenyeret veszem magamhoz és az Úr nevét hívom segítségül.

Baljába veszi a kehelytányért a szent testtel, jobbjaival mellét veri és háromszor mondja:

Domine, non
sum dignus, ut in-
tres sub tectum
meum, sed tantum
dic verbo et sa-
nabitur anima mea.

Uram, nem va-
gyok méltó, hogy
hajlékomba jöjj,
hanem csak szó-
val mondd és meg-
gyógyul az én lel-
kem.

A pap magához veszi az Úr testét és véré-
t.

Aldozás után a lecke oldalán.

Communio. — Áldjuk az eget Iste-
nét, minden élő előtt hálát mondunk
neki, mert irgalmasságot cselekedett
velünk.

Az oltár közepén a nép felé fordulva:

S. Dominus vo-
biscum.

P. Az Úr vele-
tek.

M. *Et cum spi-
ritu tuo.*

M. És a te lel-
keddel.

A lecke oldalán:

Postcommunio. — *Könyörögjünk.*
Váljék nekünk testünk és lelkünk
üdvére, Urunk és Istenünk, e szent-
ségnek vétele és az örök Szenthárom-
ság s ugyanazon osztatlan egység meg-
vallása, a mi Urunk Jézus Krisztus, a
te Fiad által. **M. Amen.**

Az oltár közepén a nép telé fordulva:

S. Dominus vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

*S. Ite, missa est.**

M. Deo gratias.

P. Az Úr veletek.

M. És a te lelkeddel.

P. Menjetek, vége a misének.

M. Hála legyen Istennek.

A pap kifelé fordul, megáldja a hívőket, kik ezt az áldást kereszttvetéssel fogadják.

S. Benedicat vos omnipotens Deus. Pater et Filius et Spiritus Sanctus.

M. Amen.

P. Áldjon meg benneteket a mindenható Isten, az Atya, Fiú és Szentlélek. — M. Amen.

A pap az evangélium oldalára megy, a hívők fölállnak.

S. Dominus vobiscum. — M. Et cum spiritu tuo.

S. Initium sancti Evangelii secundum Joannem.

M. Gloria tibi, Domine!

P. Az Úr veletek. — M. És a te lelkeddel.

P. A szent evangélium kezdete János szerint.

M. Dicsőség neked, Uram!

* Azon misékben, melyekben nincsen Glória, „Benedicamus Domino”-t (Dicsérjük az Urat) mond a pap; gyászmisékben pedig „Requiescant in pace”-t. Nyugodjanak békében. — *M. Amen.*

Kezdetben vala az Ige, és az Ige Istennél vala, és Isten vala az Ige. Ez vala kezdetben az Istennél. Mindenek őáltala lettek és nála nélkül semmi sem lett, ami lett...

A PRÉDIKÁCIÓHALLGATÁS

A férfi eszes természete megköveteli, hogy ismerje annak tartalmát, amit hisz. E nélkül a tüzetesebb ismeret nélkül a hite üres külsőség lesz csupán. A tettei sem maradnak állhatatosak, mert az ilyennek nincs meggyőződése.

Hitünket a jó könyveken kívül a prédikációból ismerjük meg. E prédikációnak meghallgatása nem kötelező ugyan általában bűn terhe alatt, — mint a vasárnapi szentmise — de ha hosszabb ideig nem hallgatja valaki, látszik, hogy a hit dolgaiban hanyag.

A prédikáció hallgatásában ne érdekességet keressünk, hanem e két kérdés szempontjából hallgassuk minden szavát: 1. mit kell e szerint hinnem? 2. mit kell e szerint megtennem?

A prédikáció előtt

„Jöjj el, Szentlélek Úristen!” —
ének. (Lásd hátrább, a Függelék
között.)

A prédikáció után

— A hit, remény és szeretet felindítása. —

Hit. Hiszek tebenned, édes Istenem, ki a jóknak jutalmazója és a gonoszoknak büntetője vagy. Hiszem, hogy egy Isten vagy három személyben, Atya, Fiú és Szentlélek. Hiszem lelkem halhatatlanságát, melynek váltságáért az Isten Fia emberré lett, kint, halált szenvedett és az Oltáriszentségben istenségével és emberségével jelen van. Ezenkívül hiszem és vallom mindazt, amit Krisztus Urunk tanított, az apostolok hirdettek és a római katolikus Anyaszentegyház tart és vall. Ebben a hitben állhatatosan akarok élni és halni; mert te, Istenem, mindezeket *kijelentetted*, aki végtelen bölcsesség és csalahatatlan igazság vagy.

Remény. Remélek, Uram Istenem,

a te végtelen irgalmasságodban és Krisztus Jézus érdemeiben, hogy nekem megbocsátod teljes életemben elkövetett minden bűnömet, örök üdvösséget adsz és annak elnyerésére minden hasznos és szükséges kegyelmet: mert te, Istenem, mindezeket kegyelmesen *megígérted, aki hű és hatalmas vagy ígéreteid teljesítésében.*

Szeretet. Szeretlek téged, Istenem, mindenekfölött, teljes szívemből és teljes lelkemből a te benső valóságos végtelen *jóságodért, szépségedért, tökéletességedért,* melyért minden szeretetreméltó, nagy, jó Isten vagy. Ó, bár oly igaz égő szeretettel szerethetnélek, mint szeretnek téged a szent angyalok és dicsőült szentek, kiknek szeretetével egybekapcsolom az én csekély szeretetemet és neked bemutatom. Szeretem, Istenem, minden felebarátomat is *teéretted,* mert parancsolod, hogy szeressem őket. A te szeretetedből minden testi és lelki

jókat kívánok nekik. Azért, akik ellenem vétettek, azoknak tiszta szívből bocsánatot adok: akik ellen pedig én vétettem, azoktól a te szent Felséged előtt alázatosan bocsánatot kérek és várok.

Töredelmesség. Mivelhogy így szeretlek, édes Istenem, íme e szeretetedtől felgerjesztvén, tiszta szívemből szánom és bánom egész életemben elkövetett vétkeimet, hogy azokkal téged, minden *szere-tetre méltó jó Istenemet* megbántottalak. Útálom, gyűlölöm azokat, bár azt tehetném, hogy soha el ne követtem volna! Most azért eltökélt akarattal felteszem, hogy legkisebb vétkekkel sem bántalak meg. Erősíts meg, Istenem, szent kegyelmeddel ez indulatomban, feltett jószándékomban, hogy azokban holtig állhatatosan megmaradjak. Amen.

DÉLUTÁNI LITÁNIA-ÁJTATOSSÁG

A földi életben is, ha valakit meg akarunk tisztelni, vagy ha egy nagy úrtól kérni akarunk valamit, közösen, küldöttséggel keressük fel. A közös imának ilyen értelme van a vallásos életben is.

Az Egyház ilyen közös imát tart vásár- és ünnepnapok délutánján; de más alkalmakkor is (szombaton, ünnepek előtt stb.). E közös imákat litániának szokták nevezni, mert főrészüket rövid, röpimaszerű könyörgések teszik és ezeknek latin neve: litánia.

A litániákon való részvétel kegyes dolog, de bűn terhe alatt nem kötelez. Ne is tévesszük össze a szentmisével, ami több, mint ima: Istennek bemutatott áldozat. Aki vasárnap ok nélkül elmulasztotta a szentmisét, nem pótolja azzal, hogy elmegy a litániára.

A litánián — mint a templomi élet minden megnyilvánulásában — a vezetőszerep a férfiaké legyen. Nagyon messze maradt annak a hitközségnek vallásos élete, ahol a litánián csak az asszonyok hangja hallatszik.

A templomi nyilvános ájtatosságra a következő öt litánia-szöveget engedélyezte az Egyház:

1. *Jézus nevéről szóló litánia*, ezt mondjuk évvégi hálaadáskor, újévkor és Jézus ünnepein;
2. *Jézus Szívéről szóló litánia*, a hó első péntekén, első vasárnapján és Jézus Szíve ünnepén;
3. *Loretói litánia*, közönséges vasárnapokon, Mária-ünnepeken, szombaton;
4. *Szent József litániája*, Szent József ünnepein;
5. *Mindenszentek litániája* körmeneteken.

A délutáni ájtatosság szertartása rendszeren négy részből áll: 1. a litániából; 2. könyörgésekből; 3. Szűz Mária időszaki karverséből (antifona); 4. Oltáriszentséggel való áldásból.

1. Litánia Jézus szent nevéről

Uram, irgalmazz nekünk!
 Krisztus, kegyelmezz nekünk!
 Krisztus, hallgass minket!
 Krisztus, hallgass meg minket!
 Mennyei Atyaisten!
 Megváltó Fiúisten!
 Szentlélek Úristen!
 Szentháromság egy Isten,
 Jézus, élő Istennek Fia,
 Jézus, Atyjának ékessége,
 Jézus, örök világosság fénye,
 Jézus, dicsőség királya,
 Jézus, igazság napja,
 Jézus, Szűz Máriának Fia,

Irgalmazz nekünk!

Szeretetreméltó Jézus,
 Csodálatos Jézus,
 Jézus, erős Isten,
 Jézus, jövődő élet atyja,
 Jézus, a nagytanács angyala,
 Mindenható Jézus,
 Türelmes Jézus,
 Engedelmes Jézus,
 Szelíd és alázatos Jézus,
 Szüzességet kedvelő Jézus,
 Minket szerető Jézus,
 Jézus, béke Istene,
 Jézus, életünk adója,
 Jézus, erények példája,
 Jézus, lelkek buzgó gyámola,
 Jézus, a mi Istenünk,
 Jézus, a mi oltalmunk,
 Jézus, szegények atyja,
 Jézus, hívek kincse,
 Jézus, a jó pásztor,
 Jézus, igaz világosság,
 Jézus, örök bölcsesség,
 Jézus, végtelen jóság,
 Jézus, utunk s életünk,
 Jézus, angyalok öröme,
 Jézus, pátriárkák királya,

Irgalmazz nekünk!

Jézus, apostolok mestere,
 Jézus, evangélisták oktatója,
 Jézus, vértanúk erőssége,
 Jézus, hitvallók világossága,
 Jézus, szűzek tisztasága,
 Jézus, minden szentek koro-
 nája,

} Irgalmazz nekünk!

Légy irgalmas! — Kegyelmezz
 nekünk, Jézus!

Légy irgalmas! — Hallgass meg
 minket, Jézus!

Minden gonosztól,
 Minden bűntől,
 A te haragodtól,
 Az ördög incselkedéseitől,
 A tisztátalan lélektől,
 Az örök haláltól,
 Sugallataid elhanyagolásától,
 Szent megtestesülésed titka
 által,
 Születésed által,
 Gyermekséged által,
 Isteni életed által,
 Fáradalmaid által,
 Haláltusád és szenvedésed által,
 Ellankadásod által,

} Ments meg minket, Jézus!

Halálod és temetésed által,
 Feltámadásod által,
 Mennybemeneteled által,
 A legméltóságosabb Oltári-
 szentség szerzése által,
 Örömeid által,
 Dicsőséged által,

} Ments meg minket,
 Jézus!

Isten Báránya, ki elveszed a világ
 bűneit, — Kegyelmezz nekünk,
 Jézus!

Isten Báránya, ki elveszed a világ
 bűneit, — Hallgass meg minket,
 Jézus!

Isten Báránya, ki elveszed a világ
 bűneit, — Irgalmazz nekünk, Jézus!

Jézus, hallgass minket!

Jézus, hallgass meg minket!

2. Litánia Jézus szent Szívéről

Uram, irgalmazz nekünk!

Krisztus, kegyelmezz nekünk!

Krisztus, hallgass minket!

Krisztus, hallgass meg minket!

Mennyei Atyaisten,

Megváltó Fiúisten,

Szentlélek Úristen,

} Irgal-
 mazz
 nekünk!

Szentháromság egy Isten,

Jézus Szíve, az örök Atya
Fiának Szíve,

Jézus Szíve, a Szűzanya mé-
hében a Szentlélektől képzett
Szív,

Jézus Szíve, az Isten Igéjével
lényegileg egyesített Szív,

Jézus Szíve, végtelen felségű
Szív,

Jézus Szíve, Isten szent temp-
loma,

Jézus Szíve, a Magasságbeli-
nek szent szekrénye,

Jézus Szíve, Isten háza és a
mennyeország kapuja,

Jézus Szíve, a szeretet lán-
goló tűzhelye,

Jézus Szíve, az igazságosság
és szeretet tárháza,

Jézus Szíve, jósággal és sze-
retettel teljes Szív,

Jézus Szíve, minden erény
mélysége,

Jézus Szíve, minden dicséret-
re legméltóbb Szív,

Irgalmazz nekünk!

Jézus Szíve, minden szív ki-
rálya és középpontja,

Jézus Szíve, melyben a böl-
cseségnek és tudománynak ősz-
szes kincsei megvannak,

Jézus Szíve, melyben az isten-
ség egész teljessége lakozik,

Jézus Szíve, melyben a meny-
nyei Atyának kedve telt,

Jézus Szíve, melynek teljes-
ségéből mindannyian merítet-
tünk,

Jézus Szíve az örök halmok
kívánsága,

Jézus Szíve, béketűrő és
nagyirgalmasságú Szív,

Jézus Szíve, dúsgazdag mind-
azok iránt, kik hozzád folya-
modnak,

Jézus Szíve, az élet és szent-
ség forrása,

Jézus Szíve, vétkeinkért en-
gesztelő áldozat,

Jézus Szíve, gyalázatokkal
tetézett Szív,

Irgalmazz nekünk!

Jézus Szíve, gonoszságainkért	} Irgalmazz nekünk!
megtört Szív,	
Jézus Szíve, mindhalálíg en-	
gedelmes Szív,	
Jézus Szíve, lándzsával át-	
döfött Szív,	
Jézus Szíve, minden vigaszta-	
lás kútfeje,	
Jézus Szíve, életünk és fel-	
támadásunk,	
Jézus Szíve, békességünk és	}
engesztelésünk,	
Jézus Szíve, bűnösök áldo-	}
zata,	
Jézus Szíve, benned remény-	}
lők üdvössége.	
Jézus Szíve, benned kimúlók	}
reménysége,	
Jézus Szíve, minden szentek	}
gyönyörűsége,	

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit; — Kegyelmezz nekünk, Uram!

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit; — Hallgass meg minket, Uram!

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit; — Irgalmazz nekünk, Uram!

V. Szelíd és alázatos szívű Jézus,

F. Alakítsd szívünket a Te Szíved szerint.

Könyörögjünk! Mindenható örök Isten, tekints a Te szerelmes Fiad Szívére és mindama dicséretre és elégtételre, melyet a bűnösök nevében irántad lerótt és nekik, kik irgalmasságodért esdekelnek, adj megengesztelődve bocsánatot ugyanazon szent Fiad, Jézus Krisztus nevében, ki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egyetemben Isten mindörökkön-örökké. Amen.

Felajánlás Jézus szent Szívéhez

Édes Jézus, az emberi nem Megváltója, tekints reánk, kik alázatosan leborulunk oltárod előtt. Tieid vagyunk, Tieid akarunk lenni; hogy pedig annál szorosabb

összeköttetésben lehessünk Veled, íme, ma mindegyikünk önként a Te szentséges Szívednek szenteli magát. Téged ugyan sokan sohasem ismertek; parancsaid megvetve, Téged sokan visszautasítottak. Irgalmazz mindnyájunknak, jószágos Jézus és vonj a Te szent Szívedhez mindenkit.

Légy királya, Urunk, nemcsak a Te híveidnek, akik sohasem távoztak el Tőled, hanem a tékozló fiúknak is, akik elhagytak; add, hogy ezek az atyai házba csakhamar visszatérjenek, hogy el ne vesszenek a nyomorban és ínségben. Légy királya azoknak, akiket téves vélekedések tartanak fogva vagy akiket egyenetlenkedés tart elszakítva s hívd vissza őket az igazság kikötőjébe s a hit egységébe, hogy rövid idő múlva egy akol legyen és egy pásztor. Légy királya végül mindazoknak, akik a pogányok régi babonáságában sínylődnek s ne vonakodjál őket a sötétségből visz-

szavezetni Isten világosságába és országába. Tekints végül irgalmas szemmel annak a népnek fiaira, amely sokáig választott néped volt. Az a vér, amelyet egykor magukra kívántak, hulljon reájuk is mint megváltás és az élet keresztsége. Adj, Urunk, a Te Egyháznak sértetlenül biztos szabadságot, adj minden nemzetnek békességes rendet; tedd, hogy a föld sarkai ugyanezen szózattól visszhangozzanak: Legyen dicséret az isteni Szívnek, mely által nekünk üdvösségünk támadt; övé a dicsőség és tisztelet mindörökké. Amen.

3. Loretói litánia

E Szűz Máriáról szóló litánia elnevezése onnét van, hogy Loretó városában imádkozták ebben az alakjában. Részletei azonban igen régiek: hazánkban már a török időkben ismerték.

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

Mennyei Atyaisten,
 Megváltó Fiúisten,
 Szentlélek Úristen,
 Szentháromság egy Isten,
 Szentséges Szűz Mária,
 Istennek szent Anyja,
 Szűzeknek szent Szűze,
 Krisztusnak szent Anyja,
 Isteni kegyelem Anyja,
 Tisztaságos Anya,
 Szeplőtelen Szűzanya,
 Sérelem nélkül való Anya,
 Szűz virág szent Anya,
 Szeretetreméltó Anya,
 Csodálatos Anya,
 Jótanács Anyja,
 Teremtőnk Anyja,
 Üdvözítőnk Anyja,
 Nagyokosságú Szűz,
 Tisztelendő Szűz,
 Dícsérendő szent Szűz,
 Nagyhatalmú szent Szűz,
 Kegyes és irgalmas Szűz,
 Hűséggel teljes Szűz,
 Igazságnak tükre,
 Bölcseségnek széke,

}
 Irgalmaz
 nekünk

}
 Könyörögi éretünk!

Örömünk oka,
Lelki tiszta edény,
Tiszteletes edény,
Ájzatosság jeles edénye,
Titkos értelmű rózsza,
Dávid király tornya,
Elefántcsont torony,
Mária, aranyház,
Frigynek szent szekrénye,
Mennysorság ajtaja,
Hajnali szép csillag,
Betegek gyógyítója,
Bűnösök oltalma,
Szomorúak vigasztalója,
Keresztfények segítsége,
Angyalok királynője,
Pátriárkák királynője,
Próféták királynője,
Apostolok királynője,
Vértanúk királynője,
Hitvallók királynője,
Szűzek királynője,
Mindenszentek királynője,
Eredeti bűn nélkül fogantatott
királynő,
Szentolvasó királynője,

Könyörögj érettünk!

Béke királynője,
Könyörögj érettünk!
Magyarok Nagyasszonya,
Könyörögj érettünk!

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit, — Kegyelmezz nekünk!

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit, — Hallgass meg minket!

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit, — Irgalmazz nekünk!

Könyörögjünk! Óltalmad alá futunk, Istennek szent Anyja, könyörgésünket meg ne vedd szükségünk idején, hanem oltalmaz meg minket minden veszedelemtől mindenkor dicsőséges és áldott Szűz. Mi asszonyunk, mi közbenjárónk, mi szószólónk! Engeszteld meg nekünk Fiadat, a te Fiadnak ajánlj minket, szent Fiadnak mutass be minket.

V. Imádkozzál érettünk, Istennek szent Anyja,

F. Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.

Könyörögjünk! Kérünk téged,

Úristen, engedd nekünk, szolgálódnak, hogy folytonos lelki és testi egészségnek örvendhessünk és a mindenkoron dicsőséges és szeplőtelen Szűz Máriának esedezésére a mostani szomorúságból kiszabadulhassunk és örökké tartó örömet élvezhessünk.

V. Imádkozzál érettünk, Szent József!

F. Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.

Könyörögjünk. Kérünk, Uram, gyámolíts bennünket szent Anyád jegyesének érdemei miatt, hogy mindazt, mire a mi könyörgésünk elégtelen, az ő esedezése által megnyerjük. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Bernát imádsága Szűz Máriához

Emlékezzél meg, ó legkegyesebb Szűzanya, Mária: még sohasem lehetett hallani, hogy valakit te gyámoltalanul magára hagytál, aki

oltalmadat kérte és pártfogásért hozzád folyamodott. Én is hasonló bizalomtól lelkesítve hozzád sóhajtok, ó szűzek Szűze; hozzád jövök, ó kegyelmes Anyám; én nyomorult bűnös fohászkodva lábadhoz borulok. Meg ne vesd könyörgésemet, ó Anyja az örök Igének, hanem fordítsd rám figyelmedet és hallgasd, ó hallgasd meg kegyelmesen kérésemet.

Szűz Mária időszakai karversei (antifonák).

I. Adventtől Gyertyaszentelőig

Üdvöztönk Édesanyja, — Mennye-
nek megnyílt kapuja, — Tengerjárók
szép csillaga; — Boldogságos Szűz
Mária!

Légy segítség hű népednek, — Az el-
esett bűnösöknek, — Ki szülője Istened-
nek, — Anyja lettél Teremtődnek.

Mert angyali köszöntésre — Rád szál-
lott az Úr Szentlelke; — Ekkor lett az
örök Ige, — Szűz méhednek szűz
gyümölcse.

Azért, édes Istenanyja, — Légy

bűnösök szószólója, — Botló lábunk támasztója, — Üdvösségünk nyílt kapuja.

Adjunk hálát az Istennek, — Atya, Fiú, Szentléleknek, — Három személy Felségének, — Egymivoltú Istenségnek.

V. Angelus Domini nuntiavit Mariae.

R. Et concepit de spiritu Sancto.

V. Az Úrangyala köszönté Szűz Máriát.

F. És Szentlélektől méhében fogant.

Könyörögjünk! Kérünk Téged, Úristen! öntsd lelkünkbe szent malasztodat, hogy akik az angyali üzenet által szent Fiadnak, Jézus Krisztusnak megtestesülését megismertük, az ő kínszenvedése és keresztje által a föltámadás dicsőségébe vitessünk. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Karácsonytól egészen Gyertyaszentelőig a következő imát mondják:

V. Post partum Virgo inviolata permansisti.

R. Dei Genitrix intercede pro nobis.

V. Szülésedután szeplőtelen Szűz maradtál.

F. Istennek Szülője! Könyörögi érettünk.

Könyörögjünk! Üristen, ki a Boldogságos Szűz Mária termékeny szüzessége által az emberi nemnek az örök üdvösség ajándékát adtad, engedd, kérünk, hogy érettünk való esedezésének foganatját érezzük, ki által méltókká lettünk megnyerni az élet szerzőjét, a te Fiadat, a mi Urunkat, Jézus Krisztust. Amen.

II. Gyertyaszentelőtől húsvétig

Mennysországnak Királynéja, — An-
gyaloknak szent Asszonya, — Áldott
gyökér, Szűz Mária! — Üdvözlégy
Krisztus szent Anyja.

Te általad e világra — Új világosság
virrada, — Örülj, dicsőség virága, —
Kinél szebb nem jött világra.

Áldott légy, drágalátos Szűz, —
Isten veled, szép virág Szűz, —
Mennyben szent Fiad mellett ülsz —
S tudjuk, rajtunk is könyörülsz.

V. Dignare me
laudare te, Virgo
sacrata!

R. Da mihi vir-
tutem contra ho-
stes tuos.

V. Tégy méltóvá
engem, Szent Szűz!
a te dicséretedre.

F. Adj erőt
ellenségeid ellen.

Könyörögjünk! Adj, irgalmas Isten, gyarlóságunknak oltalmat, hogy kik az Isten Anyjának emlékezetét tiszteljük, az ő könyörgése segítségével vétkeinkből fölkeljünk. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

III. Húsvétől Szentháromság- vasárnapjáig

Mennynek Királyné Asszonya! —
Örülj szép Szűz! Alleluja!

Mert kit méhedben hordozni —
Méltó voltál. Alleluja!

Amint megmondotta vala, — Föltámadott. Alleluja!

Imádd Istent, hogy lemossa — Bűneinket. Alleluja!

V. Gaude et laetare Virgo Maria!
Alleluja!

R. Quia surrexit Dominus vere.
Alleluja.

V. Örülj és örvendezz, Szűz Mária! Alleluja!

F. Mert valóban föltámadott az Úr. Alleluja!

Könyörögjünk! Úristen, ki szent Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak föltámadásával a világot megörvendeztetni méltóztattál:

add, kérünk, hogy az Ő Anyja, Szűz Mária által az örök élet örömeit elnyerhessük. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

*IV. Szentháromság-vasárnapjától
ádvéntig*

Mennyországnak Királynéja, — Irgalmasságnak szent Anyja! — Élet, édesség, reménység! — Üdvözlégy, szép Szűz Mária!

Évának árva fiai, — Számkivetett maradéki. — Siralminak örökösi, — Sok nyavalyáknak hajléki.

E siralomnak völgyében — Kik nyavalygunk nagy ínségben, — Hozzád sóhajtok menyekbe, — Hol vagy örök dicsőségben.

Azért, szószólónk, szemedet — Fordítsd hozzánk s kegyelmedet, — És a te bűnös népedet, — Oltalmazd híveidet.

Ó édes Szűz, irgalmatat — Mutasd meg s kegyes voltodat; — Holtunk után szent Fiadat, — Mutasd meg boldogságodat!

V. Ora pro nobis, Sancta Dei Genitrix!

V. Imádkozzál érettünk, Istennek szent Anyja!

R. Ut digni ef-
ficiamur promissio-
nibus Christi.

F. Hogy méltók
lehessünk Krisztus
ígéreteire.

Könyörögjünk! Örök mindenható
Úristen, ki a dicsőséges Szűz
Máriának testét és lelkét, hogy
szent Fiadnak méltó hajléka legyen,
a Szentléleknek munkálkodása ál-
tal elkészítetted: add, hogy kik
emlékezetének örvendünk, kegyes
könyörgése által minden reánk
következő veszélytől és az örök
haláltól megszabaduljunk. Ugyan-
azon Urunk Jézus Krisztus által.
Amen.

4. Szent József litániája

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!
Mennyei Atyaisten, irgalmazz
nekünk!
Megváltó Fiúisten, irgalmazz
nekünk!

Szentlélek Úristen, irgalmazz
nekünk!

Szentháromság egy Isten, irgal-
mazz nekünk!

Szentséges Szűz Mária, könyö-
rőgj érettünk!

Szent József, könyörögj érettünk!

Dávid nemes sarja, könyörögj
érettünk!

Pátriárkák fénye, könyörögj éret-
tünk!

Isten Anyjának jegyese, könyö-
rőgj érettünk!

A Szent Szűz tisztaságos őre,
könyörögj érettünk!

Isten Fiának nevelőatyja, könyö-
rőgj érettünk!

Krisztus gondviselő oltalma-
zója,

A Szentcsalád feje,
Igazságos József,
Tisztaságos József,
Nagyokosságú József,
Erőslelkű József,
Engedelmes József,
Hűséges József,

Könyörögj érettünk!

Béketűrés példaképe,
 Szegénység kedvelője,
 Iparosok példaképe,
 A házaselet dísze,
 Szűzek őre,
 Családok oszlopa,
 Inségesek vigasztalója,
 Betegek reménye,
 Haldoklók pártfogója,
 Gonosz szellemek réme,
 Az Anyaszentegyház védő-
 szentje,

Könyörögj érettünk!

Isten báránya, ki elveszed a világ bűneit, — kegyelmezz nekünk!

Isten báránya, ki elveszed a világ bűneit, — hallgass meg minket!

Isten báránya, ki elveszed a világ bűneit, — irgalmazz nekünk!

V. Háza urául rendelte őt.

F. És egész országának fejedelmévé.

Könyörögjünk! Úristen, ki Szent Józsefet kimondhatatlan gondviseléssel szent Anyádnak jegyeséül választottad: add, kérünk, hogy akit e földön pártfogónak tiszte-

lünk, közbenjárónk legyen a mennyben. Ki élsz és uralkodol, Isten, örökkön-örökké. Amen.

5. Mindenszentek litániája

— Szövegét lásd a 107. oldalon. —

AZ OLTÁRISZENTSÉGGEL VALÓ ÁLDÁSRA

Amikor a pap az Oltáriszentséget kiteszi:

Sanctus, Sanctus,
Sanctus, —
Sanctus, semper
Sanctus — Jesus
in Sanctissimo —
altaris mysterio.

Szent vagy, Uram,
szent vagy, —
Mindenfölött szent
vagy, — Jézus ke-
nyér színében —
Az Oltáriszentség-
ben.

Térdet s fejet hajtok, — Néked
áldást mondok, — Mert hiszem, hogy
valóban — vagy e Szakramentomban.

Tebenned reménylek, — Szívemből
szeretlek, — Készebb vagyok meg-
halni, — Mint ellened véteni.

Amíg a pap az Oltáriszentséget tömjénezi:

Tantum ergo
Sacramentum —
Veneremur cernui.
— Et antiquum
documentum —

Azért ezt a nagy
Szentséget — Le-
borulva imádjuk;
— Teste s vére a
Krisztusnak — Mert

Novo cedat ritui,
— Praestet fides
supplementum —
Sensuum defectui.

Genitori Genito-
que — Laus et
jubilatio. — Salus
honor, virtus quo-
que. — Sit et bene-
dictio; — Proce-
denti ab utroque
— Compar sit lau-
datio. — Amen.

V. Panem de
coelo praestitisti
eis.

R. Omne delec-
tamentum in se
habentem.

Oremus. Deus,
qui nobis sub
Sacramento mira-
bili passionis tuae
memoriam reli-
quisti, tribue, quae-
sumus, ita nos
Corporis et San-
guinis tui sacra

itt vagyon, jól tud-
juk. — Ha elménk-
kel föl nem fog-
juk, — Hitünkkel
megfoghatjuk.

Az Atyának és
Fiúnak — Dicséret
és tisztesség, —
Szentlélekkegye-
temben, — Áldás,
örök dicsőség, —

Háromságban —
egy szent Istent —

Áldjon minden
nemzetség. Amen.

V. Kenyeret ad-
tál mennyekből
nekik.

F. Mely teljes
minden gyönyörű-
séggel.

Könyörögjünk.
Isten, ki e csodá-
latos Szentségben
ránk hagytad szen-
vedésed emléke-
zetét, engedd, ké-
rünk, úgy tisztel-
nünk Tested és
Véred szentséges

mysteria venerari,
ut redemptionis
tuae fructum in
nobis iugiter sen-
tiamus. Qui vivis
et regnas cum Deo
Patre in unitate
Spiritus Sancti
Deus per omnia
saecula saeculo-
rum. Amen.

titkait, hogy meg-
váltásod gyümöl-
csét szüntelen
érezzük. Ki élsz és
uralkodol az Atyá-
val és a Szent-
lélekkel egyetem-
ben, Isten mind-
örökkön-örökké.

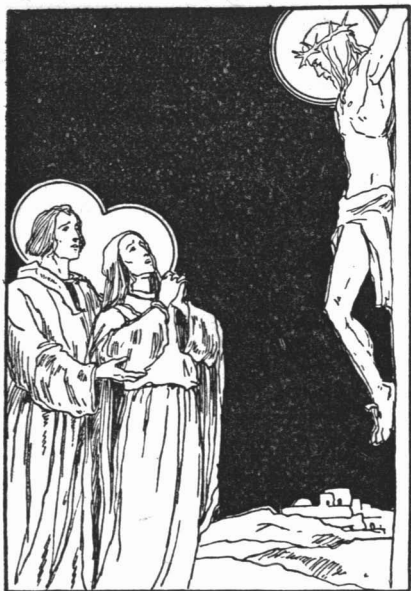
Amen.

KONGREGANISTÁK FOGADALMA

Szentséges Szűz, Isten Anyja, Mária, én N. N., noha teljesen méltatlan vagyok arra, hogy neked szolgáljak, mégis, mivel a te csodálatos jóvoltod biztat és a kívánság, hogy neked szolgáljak, ösztönöz: megválasztlak ma szent őrzőangyalom és az egész meny-
nyei udvar jelenlétében Asszonyom-
nak, szószólómnak és Anyámnak, és erősen megfogadom, hogy neked örökké szolgállok és amennyiben raj-
tam áll, azon iparkodom, hogy mások is hűségesen szolgáljanak neked. Jézus Krisztus értem ontott vérére

kérlek tehát és könyörgök hozzád, ó jószágos és kegyes Anyám, fogadj engem híveid sorába és örökös szolgádnak. Állj mellettem minden cselekedetemben és szerezd meg nekem azt a kegyelmet, hogy szóval, tettel és gondolattal úgy viselkedjem, hogy soha se a te, se szentséges Fiad tiszta Szívét meg ne bántsam. Emlékezzél meg rólam és ne hagyj el halálom óráján. Amen.

ÍME·A·TE·ANYÁD.

JÁNOS: 19,27

3. A FÉRFI ÜNNEPI HÓDOLATA ISTEN ELŐTT

A családi életben minden évben megszokták ünnepelni a nagyobb események — születés, házasságkötés, halál — évfordulóit. Ha e napok emlékeit végiggondoljuk, előttünk áll egész életünk minden örömével, bánatával és tanulságával.

Az egyházi életben is tartunk ilyen emléknapokat. Üdvösségünk története nagyobb eseményeinek évfordulói, egyes nagy hitigazságoknak, a hit nagy embereinek (a szenteknek) emléknapjai ezek. A közös nevük: ünnep (latinul: festum). Ha végiggondoljuk e napok eseményeit, tárgyait, egy év alatt egész hitünk vázlatát és történetét átismétljük.

Az ünnepnapok közül vannak egyesek, melyeket éppúgy kell megszentelnünk, mint a vasárnapokat: szentmisehallgatással és munkaszünettel. Ezek a kötelező ünnepek a következők: Szep-

lötelen Fogantatás, Karácsony napja, Újév, Vízkereszt, Áldozócsütörtök, Ur-napja, Szent Péter és Pál napja, Nagyboldogasszony, Mindenszentek ünnepe. (Húsvét és pünkösd vasárnapra esnek, azért nem említettük.) A többi, itt fel nem sorolt ünnepeket is szép, ha megtartjuk, de nem követünk el bűnt, ha a föntieken kívül szentmisét nem hallgatunk. Ilyen ünnepek, amelyeken nem kötelező a szentmise és a munkától való megtartózkodás, a következők: Karácsony másodnapja, Gyertyaszentelő, Gyümölcsoltó, Húsvét másnapja, Pünkösd másnapja, Szent István, Kisasszony napja.

Az ünnepnapok megtartása és megtartatása a férfi kötelessége elsősorban. Egyrészt azért, mert általa öntudatossá lesz a hitélete; másrészt azért, mert ő a család feje, akinek gondoskodnia kell, hogy Istent nemcsak ő, hanem a hozzátartozók is dicsérjék.

Az ünnepek megszentelése a vasárnap megülésének módján történjék, csakhogy azonfelül kapcsoljuk még hozzá az ünnep tárgyának meggondolását (minden ünnepnél apró betűvel közöljük) és az aznapra való különleges imát.

Advent

A karácsony előtti négy hetet adventnek nevezük. Advent Urjövétet jelent. Annak az időnek emlékére üljük, amelyen keresztül az emberiség Jézus eljövételét várta. (Adventben ma már nincs böjt.)

Könyörgés. Serkentsd, Uram, szívünket Egyszülötted útjának elkészítésére, hogy az Ő eljövetele által méltókká legyünk megtisztult lélekkel szolgálni neked. Ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szeplőtelen fogantatás ünnepe

— Dec. 8. — Parancsolt ünnep. —

Tárgya: Szűz Mária Jézus érdemei miatt Isten kegyelméből, élete első pillanatától ment volt az áteredő bűntől. Az ünnep újabb és e tan kimondása is újabb (1854), de maga annak tartalma ősrégi és észszerű következménye hittételeinknek.

Szűz Mária tisztelete a katolikus férfiaknak mindenkor kedves ájtatosság volt. Jézust mint Istennünket imádjuk, de az Ő Édesanyját tiszteljük. Ha nem tennők, emberi eszünket kellene megtagadnunk. Eszünkön kívül szívünk is hozzá kapcsol, mert benne találjuk meg az ember ideáljának — a Szűznek és az Anyának — csodás egyesülését. A Szűz előtt, mi férfiak, nagy tisztelettel hajlunk meg. Az anyához pedig a szeretet kapcsol és bizalommal merünk fordulni Máriához, aki Jézusban mindannyiunknak Anyja.

Könyörgés. Uristen, ki a Boldogságos Szűz szeplőtelen fogantatása által szent Fiadnak méltó lakóhelyet adtál, kérünk téged, hogy valamint szent Fiadért, őt minden bűntől tisztán megóvtad, az ő esedezése által minket is tisztán engedj magadhoz s meg ne ismerje a mi lelkünk a bűn szennyét, hanem mindenkor örüljünk a tiszta és éretnyes életnek. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Lásd még a Loretói litániát 73. oldal.

Karácsony ünnepe

— Dec. 25. — Parancsolt ünnep. —

Ósrégi hagyomány szerint dec. 25-én született Jézus. E napon minden pap három szentmisét mondhat. A hívek részére csak egy kötelező. — Karácsonykor fenyőfát szoktak díszíteni, ami régi, pogányoktól átvett szokás; szenteljük meg azáltal, hogy a fa alá jászolt vagy betlehemet állítunk. — Karácsony előnapja, dec. 24. szigorú böjt, melynek sajátsága, hogy főétkezése szokásaink szerint este van.

Könyörgés. Hiszem, Jézusom, hogy emberré lettél, mert csak így tudtál szenvedni a mi bűneinkért.

Tudom, Jézusom, hogy megváltásod nagy munkáját gyermekké léteddel kezdted meg. Hittel borulok le ezért előtted ma, midőn ezt ünnepeljük, ó isteni Kisded és hálátelt szívvel mondom: legyen dicsőség e nagy jószágodért az Istennek!

Uram, szegényen, törékeny testtel kezdted földi életedet és ugyanily szegényen küzdötted azt végig. Megszégyenülök, Uram, ha ezt meg gondolom, mert a multban a nélkülözés és szegénység csak panaszt csalt ajkamra a helyett, hogy példádat követve, a földi értékek előtt az égi gazdagság megnyerésére iparkodtam volna.

Krisztusom! Szívem szeretettel, akaratom nemes elszántsággal van ma tele. Ma hozzád ragaszkodom és el nem akarlak hagyni soha. Add kegyelmedet, hogy e boldog érzés mindenkor megmaradjon szívemben és a jóakarató emberek

békéje tegye könnyűvé számomra az élet nehézségeit. Amen.

Karácsony másnapja

— Dec. 26. — Nem kötelező ünnep. —

Szent István első vértanú ünnepe. A jeruzsálemi ősegyház diákonusa volt, akit Krisztusban való hitéért a 35. év dec. 26-án a zsidók megköveztek. Bátran tanúságot tett Jézus mellett és utolsó pillanatában is ellenségeiért imádkozott.

Könyörgés. Add, Uram, kegyesen, hogy akit tisztelünk, azt kövessük is; még ellenségeinket is szeretni tanuljuk, mert ma azt ünnepeljük, aki üldözőiért is kérte a Te szent Fiadat, a mi Urunk Jézus Krisztust, aki teveled él és uralkodik mindörökkön-örökké. Amen.

Év vége

Könyörgés. Mindeneknek mindenható Teremtője, néhány pillanat és ismét vége lesz egy esztendőnek. Elmúlt minden viszontagságával, melyeket nem egyszer alig tudtam elviselni; elmúlt minden örömével, melyekben állandó boldogságot képzeltem.

Időnek és örökkévalóságnak Ura, számot kell adnom, mire fordítottam ez esztendőt, melynek végét ezer meg ezer embertársam nem érte el. Rettegek e számadástól, érezvén, hogy oly sokszor vétkeztem.

Uram, ne szállj velem ítéletre, mert ha gonoszságainkat tekinted, Uram, ki állhat meg előtted? Töröld el számtalan meggyónt vétkeimet az ártatlan Bárány vérével, mely a kereszt oltárán az egész emberi nemért kiontatott. Istenem, könyörülj rajtam! Ime, örömet kívánok megbékülni, kész vagyok veled új szövetségre lépni s a jövő esztendőben jámbor életet élni.

Azon számtalan jótéteményedért, melyekben a lenyugvó esztendőben részesítettél, szívemet, lelkemet s mindenemet felajánlom neked, mint jótevő Atyámnak, Uramnak, Istenemnek, hálaadó áldozatul s leborulva dicsőítlek, magasztallak és

imádlak téged most és mindörök-
kön-örökké. Amen.

Újév

— Jan. 1. — Parancsolt ünnep. —

Jézus körülmetéltetésének és névadásának ün-
nepe. A polgári év kezdete.

Jézus szent nevének litániája. Lásd 64. oldal.

Könyörgés. Uram! Új esztendőre
ébresztettél, melynek minden napja
a Te ajándékok és minden tette az
én számadásom tárgya lesz. Erős
szándékom, hogy ezen esztendő
minden percét a Te parancsaid tel-
jesítésére használom fel és töre-
kedni fogok, hogy nemcsak magam
szolgáljalak, hanem mások is di-
csőítsék szent nevedet. Add ehhez,
Uram, szent kegyelmedet, melyet
ha el nem vonsz tőlem, minden
nemesre és jóra képes leszek. Ha
pedig úgy tetszenék végtelen böl-
cseségednek, hogy e kezdődő év
legyen életem utolsó esztendeje,
arra kérlek, Uram, hogy a kegye-
lem állapotában a szentségekkel
megerősítve várhassalak Téged.
Amen.

Jézus nevenapja

Január 2—5 napjaira eső vasárnapon ünnepeljük Jézus nevenapiját. Amely évben e napra nem esik vasárnap, abban az évben jan. 2-án tartjuk. Nem kötelező ünnep.

Jézus szent nevéről szóló litánia.

Lásd 64. oldal.

Vizkereszt

— Jan. 6. — Parancsolt ünnep. —

Tárgya: Három esemény. 1. Az Urat a három napkeleti bölcse imádja, innét a Háromkirályok napjának is nevezik; 2. Jézus a Jordán-folyóban megkeresztelkedik; 3. a kánai menyegzőn első csodáját teszi. Előző napon vizet szentelnek, innen van az ünnep magyar neve.

Könyörgés. Uram! A három napkeleti bölcset csillagfénnel vezetted a helyes útra és megadtad nekik a kegyet, hogy szent Fiad előtt színről-színre leborulhattak; kérlek: vezérelj az én lelkemet is tanításod igazságaival a helyes úton és add kegyelmedet, hogy élő hittel tudjak leborulni egész háznépemmel együtt előtted és téged bátran megvalljalak mindenkor. Amen.

Gyertyaszentelő

— Febr. 2. — Nem kötelező ünnep. —

Tárgya: Jézust Anyja a templomban bemutatja és Simeon tanúságot tesz megváltói hivatásáról.

Ugyanekkor tartjuk a gyertyaszentelést is. A római pogányok e napon Pluto tiszteletére fáklyásmenetet tartottak; a keresztények is átvették a körmenetet, de ők a világ Világosságát: Jézust dicsőítették általa.

Könyörgés. Úristen, kinek a Szent Szűz Jézust bemutatta, add, hogy egykor előtted megjelenve, tisztán és erényekkel telve mutassam be majd neked én is lelkemet. Amen.

Jézusom, a te tanításodat jelképezi az oltár gyertyája, amely világít és melegít; add, hogy igazságaid világosságát soha szem elől ne tévesszem, és tanításod követése hozza meg lelkem boldogságát. Amen.

Szent József ünnepe

— Márc. 19. — Nem parancsolt ünnep.

Tárgya: Szent Józsefnek, Jézus nevelőatyjának emléke. A becsületesség, munkaszeretet, alázatosság, önzetlenség példaképe. Ez erényeivel mintája a keresztény családapának és férfinak.

Könyörögjünk! Isten, ki Szent Józsefet kimondhatatlan gondviseléssel szent Anyádnak jegyeséül választottad; add, kérünk, hogy akit e földön pártfogónak tisztelünk, közbenjárónk legyen a mennyben. Ki élsz és uralkodol, Isten, örökkön-örökké. Amen.

Szent József litániája 83. lap.

Gyümölcsoltó

— Márc. 25. — Nem parancsolt ünnep.

Tárgya: Gábiel főangyal tudtul adja Szűz Máriának Jézus megtestesülését.

Alkalmas ima: *Az Űrangyala* (l. 14. oldal).

Nagybőjt

Kezdődik hamvazószerdával és tart nagyszombat délig. Jézus kínszenvedésének emlékével foglalkoz-

zunk ez időben, amely foglalkozás a bűnbánat és megtisztulás gyümölcseit van hivatva megteremni lelkünkben. E napokban a *keresztúti ájtatosságot* végezzük.

Keresztúti ájtatosság

A jeruzsálemi keresztények biztosan végigjárták a helyeket, melyeket Jézus kinszenvedésével megszentelt. Mi *lélekben* járjuk ezeket végig, amikor a keresztút 14 állomásáról megemlékezünk. Nem szükséges ez alkalommal hosszú szóbeli imákat végeznünk, hanem inkább az egyes állomások történeti eseményéről gondolkozzunk, gyakorlati alkalmazást téve magunkra. Minden állomásnál mondjunk el ezen elmélkedésen kívül egy-egy Miatyánkot. Az Egyház csak azt köti ki, hogy az egyes állomásokat valóban végigjárjuk vagy legalábbis közöttük helyet változtassunk, pl. letérdelünk és fölkelünk.

I. állomás: 1. Gondold el a *történelmi eseményt*: Jézust halálra ítélik. Ártatlan. Pilátus igazságtalan bíró. — 2. Vonj ebből magadra *üdvös alkalmazást*: ha most engem megítélne az igaz Isten? Ártatlannak találna-e? Hát amikor én ítélem meg magam, igazságos vagyok-e?

II. állomás. 1. Jézus a keresztet vállára veszi. Önként teszi. — 2. Én hányszor türelmetlenkedem, ha Isten valami szenvedést küld reám?

III. állomás. 1. Jézus először esik el a keresztnél. — 2. Az én bűneim is súlyosbították azt a keresztet. Főleg melyek?

IV. állomás. 1. Jézus szent Anyjával találkozik. Egy szerető szív a sok kínzó között. — 2. Mária fájdalmának az én bűneim is okai voltak. És most sem vagyok sokszor részvevő szívvvel a szenvedő Jézus iránt.

V. állomás. 1. Jézus alig bírja a keresztet. A poroszlók Cirenei Simont kényszerítik, hogy segítse vinni. — 2. Simonhoz hasonló az a férfi, aki önmagától nem akar felebarátjával jót tenni, akit a jóra sok szóval kell indítani.

VI. állomás. 1. Veronika kendőjét nyújtja Jézusnak. Visszakapja Jézus arcának véres nyomaival. — 2. Iparkodunk-e enyhíteni Jézus mai keresztútját, amikor az emberek bűnei újra és újra megbántják? Különösen megbántják az Oltáriszentségben.

VII. állomás. 1. Jézus másodszor is elesett a kereszt alatt. A poroszlók ütik-verik. — 2. Hányszor estem én is vissza ugyanazon bűneimbe, melyek megjavítását pedig oly erősen ígértem. Ez az állhatatlanság szégyene a férfinak.

VIII. állomás. 1. A jeruzsálemi asszonyok sírnak Jézuson. Jézus szól nekik: Sírjatok magatok és fiaitok felett! — 2. Jeruzsálem asszonyai részvevően gondolták Jézusra. Én férfi vagyok, nekem az érzelemnél tovább kellene menni: a tethhez. Jézus szenvedését enyhíteni fogom: bűneim jóvátételével.

IX. állomás. 1. Jézus harmadszor esik el a kereszt súlya alatt. Fölráncigálják és tovább kényszerítik. — 2. Nem férfias dolog tovább kínozni a kimerültet. Újabb és újabb bűnökkel megbántani az Üdvözítőt hasonlóképen nem férfias.

X. állomás. 1. Jézust ruháitól megfosztják. Szégyenszemre meztelenül áll a szemérmes Krisztus. —

2. Nagy fájdalmat okoz Krisztusnak a szemérmetlenség bűne. Menynyivel kevesebb ily bűn volna, ha mi férfiak komolyabban üldöznők ezt a bűnt!

XI. állomás. 1. Jézust keresztre feszítik. Hallom a kalapácsütéseket, látom a csorgó vért. — 2. Jézus engedelmesen eltűrte az emberek kínzását. Én hányszor nem türtem Isten és az Egyház parancsait?

XII. állomás. 1. Több órai kínlás után Jézus meghalt. Beteljesedett. — 2. Jézus az életét odaadta a mi üdvösségünkért. Mi pedig férfiak, sokszor mily csekélységért nem engedünk az Ő parancsának!

XIII. állomás. 1. Jézus holttestét leveszik a keresztről. Férfiak segítenek. — 2. Mily különb lett volna, ha a keresztfeszítés előtt Jézus pártjára állottak volna. Iparkodni fogok, hogy ne annyira bűneimet kelljen jóvátennem, mint inkább hűen kitartsak Jézus mellett, bűnt nem követvén el.

XIV. állomás. 1. Jézust egy új sírba eltemetik. — 2. Hasonlóképp pihen Jézus az Oltáriszentségben. Meglátogatom ezután gyakrabban. Tisztelettel térdelek majd le előtte a templomban.

Nagypéntek

Tárgya: Jézus halála: Az egész szertartás erre vonatkozik. E napon nincsen szentmise, a szertartás keretében csupán a pap áldozik. Végezzük el e napon a kereszttutát és látogassuk meg a szentsírt, ahol imádjuk a kitett Oltáriszentséget.

Húsvét

Tárgya: Jézus feltámadása. Hitünk legelső és legfőbb ünnepe, mert Jézus föltámadásával pecsételte meg megváltásunkat és ezzel bizonyította be legjobban istenségét. Húsvét ezért az öntudatos hit ünnepe.

Könyörgés. Feltámadt Jézus! Leborulok előtted. Legyőzted a halált és ezzel bebizonyítottad, hogy Isten Fia vagy. Bebizonyítottad, Uram, hogy hatalmad van üdvöztetésünkre és minden szavad igazság, parancsaid pedig az Isten útjai. Hiszek ezért benned és imádlak, Jézusom! Uram! Feltámadásod nemcsak

hitemet éleszti, hanem reményemet is erősíti. Remélem, Jézusom, hogy szent kegyelmed a boldog feltámadás útjára segít engem is. Igérem, Krisztusom, hogy magam férfiasan iparkodni fogok, hogy lelkem a bűnben meg ne haljon, hanem a kegyelem állapotában várja az ítéletet és általa az örök élet birtoklását. Amen.

Búzaszentelő és keresztjáró-napok

— Ápr. 25. és áldozócsütörtök előtti három nap.

A búzaszentelő körmenetben Isten áldását kérjük a vetésre. Ősrégi szokás, már a pogány Rómában is megtartották.

A keresztjáró napokon bűnbánati körmenetet tartunk a község másik templomához vagy keresztjéhez, kérve Isten segítségét szükségünkben.

Mindkét körmenetnek a szentmise után főrése a *Mindenszentek litániája*, amelyet az úton énekelnek.

Mindenszentek litániája

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

Mennybeli Atya-Isten,	} Irgalmaz nekünk!
Megváltó Fiú-Isten,	
Szentlélek Úristen,	
Szentháromság egy Isten,	
Szentséges Szűz Mária,	} Könyörögj érettünk!
Istennek szent Anyja,	
Szűzeknek szent Szüze,	
Szent Mihály főangyal,	
Szent Gábor főangyal,	
Szent Ráfael főangyal,	

Mindnyájan szent angyalok és főangyalok, — Könyörögjetekek érettünk!

Mindnyájan dicsőült szentek lelkei, — Könyörögjetekek érettünk!

Keresztelő Szent János, — Könyörögi érettünk!

Szent József, — Könyörögi érettünk!

Mindnyájan szent pátriárkák és próféták, — Könyörögjetekek érettünk!

Szent Péter apostol,	} Könyörögi érettünk!
Szent Pál apostol,	
Szent András apostol,	
Szent Jakab apostol,	

Szent János apostol,
Szent Tamás apostol,
Szent Fülöp apostol,
Szent Bertalan apostol,
Szent Máté apostol,
Szent Simon apostol,
Szent Tádé apostol,
Szent Mátyás apostol,
Szent Barnabás apostol,
Szent Lukács evangélista,
Szent Márk evangélista,

Könyörögj érettünk!

Mindnyájan szent apostolok és evangélisták, — KönyörögjeteK érettünk!

Mindnyájan Krisztus szent tanítványai, — KönyörögjeteK érettünk!

Mindnyájan aprószentek, — KönyörögjeteK érettünk!

Szent István vértanú, — Könyörögj érettünk!

Szent Lőrinc vértanú, — Könyörögj érettünk!

Szent Vince vértanú, — Könyörögj érettünk!

Szent Adalbert vértanú, — Könyörögj érettünk!

Szent Fábán és Sebestyén
vértanúk,

Szent János és Szent Pál
vértanúk,

Szent Kozma és Demjén
vértanúk,

Szent Gyárfás és Protáz
vértanúk,

Mindnyájan szent vértanúk,

Szent Szilveszter pápa,

Szent Ambrus püspök,

Szent Ágoston püspök,

Szent Jeromos hitvalló,

Szent Márton püspök,

Szent Miklós püspök,

Szent István király,

Szent Imre,

Szent László,

Mindnyájan szent püspökök és
hitvallók, — Könyörögjetelek éret-
tünk!

Mindnyájan szent tanítók, —
Könyörögjetelek érettünk!

} Könyörögjetelek érettünk!

} Könyörögi érettünk!

Szent Antal,
Szent Benedek,
Szent Bernát,
Szent Domonkos,
Szent Ferenc,

} Könyörögj
érettünk!

Mindnyájan szent papok és levi-
ták, — Könyörögjetek érettünk!

Mindnyájan szent szerzetesek és
remeték, — Könyörögjetek éret-
tünk!

Szent Mária Magdolna,
Szent Erzsébet,
Szent Ágota,
Szent Luca,
Szent Ágnes,
Szent Cecília,
Szent Katalin,
Szent Anasztázia,

} Könyörögj érettünk!

Mindnyájan szent szűzek és öz-
vegyek, — Könyörögjetek érettünk!

Istennek minden szentjei, —
Könyörögjetek érettünk!

Légy irgalmas! — Uram, kegyel-
mezz nekünk!

Légy irgalmas! — Uram, hallgass
meg minket!

Minden gonosztól,
Minden bűntől,
A te haragodtól,
A hirtelen és készületlen haláltól,

Az ördög cseleitől,
Haragtól, gyűlölségtől s minden gonosz akarattól,
A tisztátalan lélektől,
Mennykötől és égi háborútól,
A földrengés ostorától,
Döghaláltól, éhségtől és háborútól,

Az örök haláltól,
Csodálatos megtestesülésed által,
Eljöveteled által,
Küldetésed által,
Keresztséged és bűjtölésed által,
Kereszted és kínszenvedésed által,
Halálod és temetésed által,
Szentséges feltámadásod által,

Ments meg, Uram, minket!

Csodálatos mennybemene-
teled által,

A vigasztaló Szentlélek el-
jövetele által,

Az ítélet napján,
Mi bűnös lelkek,

Hogy nekünk irgalmazni méltóztassál,

Hogy nekünk megbocsátani méltóztassál,

Hogy minket igaz bűnbánatra vezérelni méltóztassál,

Hogy a te Anyaszentegyháza-
dat kormányozni és megerősíteni méltóztassál,

Hogy a római pápát s minden
egyházi rendet tökéletes életben megtartani méltóztassál,

Hogy az Anyaszentegyház el-
lenségeit megalázni méltóztassál,

Hogy a keresztény királyok-
nak s fejedelmeknek békességet s egyetértést adni méltóztassál,

Hogy az egész kereszténység-
nek békességet s egyetértést adni méltóztassál,

Ments meg,
Uram, minket!

Kérünk téged, hallgass meg minket!

Hogy az összes tévelygőket az Egyház egységébe visszahívni és a hitetleneket az evangélium világosságához elvezetni méltóztassál,

Hogy bennünket szent szolgálatodban megerősíteni és megtartani méltóztassál,

Hogy elménket mennyei kívánságokra felindítani méltóztassál,

Hogy minden velünk jót tevőnek örökkévaló javaidat adni méltóztassál,

Hogy magunk — felebarátaink s a velünk jót tevők lelkét az örök kárhozattól megmenteni méltóztassál,

Hogy a földnek bő gyümölcsét megadni és megtartani méltóztassál,

Hogy a megholt híveknek örök nyugalmat engedni méltóztassál,

Hogy minket meghallgatni méltóztassál,

Kérünk téged, hallgass meg minket!

Istennek fia,
Kérünk téged, hallgass meg minket!
Isten báránya, ki elveszed a világ
bűneit, — Kegyelmezz nekünk!
Isten báránya, ki elveszed a világ
bűneit, — Hallgass meg minket!
Isten báránya, ki elveszed a világ
bűneit, — Irgalmazz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!

Áldozócsütörtök

Tárgya: Jézus mennybemenetele. — Parancsolt ünnep.

Könyörgés. Engedd, kérünk, mindenható Isten, hogy mi, akik hisszük, hogy egyszülött Fiad, a mi Megváltónk, a mai napon mennyekbe felment, elménkkel magunk is a mennyekben lakjunk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Pünkösd

Tárgya: A Szentlélek eljövetele, az első keresztények megtérése, az Egyház megalakulása. Első napja parancsolt ünnep.

Könyörgés. Úristen! Ki a mai napon a hívek szívét a Szentlélek felvilágosítása által tanítottad: add nekünk, hogy ugyanazon Szentlélekben mindig igazán érezzünk és az ő vigasztalásának mindenkor örvendezzünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szentháromság ünnepe

— Pünkösd utáni vasárnap —

Tárgya: A Szentháromság együttes ünneplése.

Mondjuk el meggondolva a *Hiszekegy-et* és a *Dicsőség-et*.

Úrnap

Tárgya: Az Oltáriszentség ünneplése. Az Oltáriszentség alapítását nem tudjuk nagycsütörtökön kellőképp megülni, ezért 1264-ben IV. Orbán pápa Szentháromság ünnepét követő csütörtököt jelölte ki erre. Parancsolt ünnep. A körmeneten minden férfi vegyen részt és nyíltan tanúsítsa hitét.

Könyörgés az Oltáriszentségről.
(L. 87. oldal.)

Szent Péter és Pál ünnepe

— Jún. 29. — Parancsolt ünnep. —

Tárgya: Szent Péter és Pál apostolok vértanúhalála. E napon Szent Pétert keresztre feszítették és Szent Pált lefejezték. Egyben a pápaság ünnepe is.

Könyörgés. Uram! Ki Szent Péternek adtad át az Egyházad fölötti hatalmat, kérlek, adj kitar-
tást, hogy Szent Péter utódának, a római pápának szavát mindenkor Krisztus helyettese parancsának tekintsem és hűséggel kövessem.

Jézusom! Kinek tanítását Szent Pál oly világosan hirdette és bátran védte, add az én eszemnek is a megértés kegyelmét és adj bátorságot, hogy tanaidért síkraszálljak és ellenségeiddel szemben megvédelmezzem azokat. Amen.

Jézus Szíve ünnepe

— Úrnap nyolcadát követő péntek.

— Nem parancsolt ünnep. —

Tárgya: Jézus isteni Szívének imádása. Jézus egész emberi teste imádásunk tárgya, de főleg Szíve az, mert ez jelképezi a nagy szeretetet, amely Jézus minden tettének forrása.

Könyörgés: Jézus Szíve-litánia.
(L. 67. oldal.)

Nagyboldogasszony

— Aug. 15. — Parancsolt ünnep. —

Tárgya: Szűz Mária testét, melyből Jézus teste vétetett, miként a jámbor hagyomány hiszi, Isten nem engedte át az enyészetnek, hanem feltámasztotta és az örök dicsőségbe vitte. — E nap nemzeti ünnep is; e napon ajánlotta fel Szent István birodalmát a Szűzanyának és e napon halt is meg.

Könyörgés: Úristen! Ki Szűz Mária testét nem adtad át az enyészetnek, hanem az ég dicsőségére feltámasztottad, add, hogy amikor az én testem is feltámad, bűneimtől megtisztult lelkével egyesüljön és az örök boldogságba jusson. Amen.

Szent István király ünnepe

— Aug. 20. — Csak polgárilag parancsolt ünnep.

Tárgya: Első szent királyunk emléke. E napon bontották föl sírját Székesfehérvárott 1083-ban.

Könyörgés a magyar hazáért.
(L. 148. oldal.)

Kisasszonynapja

— Szeptember 8. — Nem parancsolt ünnep.

Tárgya: Szűz Mária születésnapja.

Könyörgés. Mindenható kegyelmes

Urunk! Ajándékozz meg minket, alázatos szolgálodat égi kegyelmeddel. E kegyelem adja, hogy akiknek a Boldogságos Szűz szülése az üdvösség kezdete lett, születésének ünnepe a békesség növekedését is eszközölje. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Mindenszentek ünnepe

— Nov. 1. — Parancsolt ünnep. —

Tárgya: Valamennyi szentnek együttes ünneplése.

Könyörgés: Mindenszentek litániája. (L. 107. oldal.)

Halottak napja

— Nov. 2. — Nem parancsolt ünnep.

Tárgya: Az összes meghalt hívókról való megemlékezés.

Könyörgés. Minden hívek teremő és megváltó Istene! Bocsásd meg a te szolgálid lelkeinek minden vétkeit, hogy a mindenkor oly hön óhajtott bocsánatot ájtatos esedezések által elnyerhessék. Ki élsz és uralkodol mindörökkön-örökké. Amen.

ÉS KIMENVÉN PÉTER,
KESERVESEN SÍRT.

4. ISTEN KIBÉKÜLÉSE A BŰNÖS FÉRFIVAL

A szentgyónás

Tudom, hogy földi célom Isten parancsainak teljesítése. Azt is tudom, hogy nagyon sokszor áthágtam e parancsokat. Szégyellem és úgy érzem magam, mint a Krisztus-tagadó Szent Péter, aki keservesen megsiratta hűtlenségét. Bánom én is bűneimet és bár megnyerném azoknak bocsánatát!

De hol bocsátja meg gonoszságomat az Úr és mily feltételekkel?

Egyetlen helyet találok csak Jézus szavai között a bűnbocsánatról. Felátadása után apostolainak mondotta e szavakat: „Akiknek megbocsátjátok bűneiket, meg lesznek bocsátva!” Jézus Isten lévén, maga írhatta elő a bűnbocsátás feltételét egyedül az apostoloknál, és ma azok utódainál, a püspököknél és papoknál van az letéve — lévén, hogy azok hatalma ma is kell, hogy meglegyen.

Jézus papjaira bízta a bűnbocsátást vagy megtartást. Ezek pedig csak úgy

bíráskodhatnak a bűnösök felett igazságosan, ha ismerik azok lelki állapotát. Ehhez pedig szükséges a töredelmes bűnvallomás.

Ime : Jézus szavaiból a józan eszünk belátja, hogy a bűnbocsánat a papoknál nyerhető meg és feltétele: a töredelmes gyónás.

Előkészület a szentgyónásra

Atyám, irgalomnak Istene! Vétkeztem ellened és el akarom nyerni bocsánatodat. Kész vagyok mindenre, amit megkövetelsz, Uram, hogy kiengeszteljem igazságosan neheztelő haragodat.

Szentlélek Isten! Segíts kegyelmeddel, hogy bűneimet jól megismerjem, töredelmesen meggyónjam, őszintén megbánjam és gyenge erőmmel jóvátéve, megjavuljak.

Lelkiismeretvizsgálat

Gondold meg az alábbi lelkitükör szerint, mit vétettél és a súlyosabb vétkeket hányszor követted el.

Utolsó gyónásom mikor volt? Kimaradt-e tudatosan vagy véletlenül valami bűn?

Az 1. parancs ellen: Napi imámat elmulasztottam. Hitellenes könyvet, újságot olvastam. Ilyen beszédet folytattam. Másvallásúak istentiszteletén résztvettem. Szentségtörést követtem el.

2. parancs ellen: Káromkodtam. Szitkozódtam. Hamisan, könnyelműen esküdtem. Fogadalmamat megszegtem.

3. parancs ellen: Vasár- és ünnepnap hibámból elmulasztottam a szentmisét. Más szentmisétől visszatartottam. Ily napon szükségtelenül szolgai munkát végeztem. Mással végeztettem.

4. parancs ellen: Szüleimet megbántottam szóval, tettel. Elöljáróimnak engedetlen voltam. Házastársamat megbántottam szóval, tettel. Gyermekeimet, cselédemet nem neveltem jóra.

5. parancs ellen: Másnak testi egészségében kárt tettem. A magam testi egészségében kárt tettem. Más bűnre ingereltem. Haragot tartottam.

6. és 9. parancs ellen: Szemérmetlent gondoltam, beszéltem, olvastam, tettem magammal, mással (megmondani: házasság vagy-e?). Vétkeztem a házassági

kötelesség ellen: hűtlenséggel, gyermekáldás megakadályozásával.

7. és 10. parancs ellen: Loptam (mily értékűt). Kárt okoztam (mily értékűt). A lopott jószágot nem adtam vissza és a kárt nem tettem jóvá. (Miért?)

8. parancs ellen: Hazudtam. Rágalmaztam. Megszóltam. Ezeket nem tettem jóvá.

Az Anyaszentegyház parancsai ellen: Nem bőjtöltem. A bőjtöt családommal sem tartattam be. Húsvéti áldozást elmulasztottam. Tiltott időben zajos mulatságon vettem részt.

Állapotbeli kötelességek ellen: Mint hitves, családapá, hivatalnok, munkás, gazda, honpolgár elmulasztottam kötelességemet.

Atyám! Megszégyenülve elismerem, mily sok és súlyos bűnt követtem el. Erősnek és igaznak képzeltem magam, és most látom, mennyire gyarló vagyok. Megremegek, mert lelkemet a súlyos bűnök utálatossá tették előttem.

Igazságos Bíró! Ha most ítélőszéked elé kerülnék, eltaszítanál.

Elveszíteném a mennyországot, aho-
va vágyódom; megérdemelném a
poklot, ahol örökre gyötrődnöm
kellene.

Jóságos Üdvözítőm! Te nem
akarsz a kárhozatra juttatni. Éret-
tem is meghaltál a kereszten és le-
mosod bűneim undokságát szent
véreddel, jóvátessed az Isten meg-
bántását kínos haláloddal. Mindezt
azért cselekszed velem, mert nem
veted meg, hanem szereted bűnös
lelkemet.

Megbocsátó Krisztusom! Én is
szóretlek téged és e szeretetem arra
indít, hogy igazán megbánjam min-
den bűnömet, mellyel megbántotta-
lak. Férfias elszántsággal fogadom,
hogy a bűn útját elhagyom és min-
denben parancsaid szerint akarok
élni, Krisztusom. Igérem, hogy nem-
csak én magam fogom kerülni a
bünt, hanem arra törekszem a jö-
vőben, hogy mások se bántsanak
meg téged, Uram. Hite szerint élő
katolikus férfi akarok lenni, nem-

csak magánéletemben, hanem családom körében, hivatalomban és a közéletben is.

Eltökélt szándékom, hogy szaktok mindennel és mindenkivel, aki a bűnre visz és cselekedeteim zsinórmértéke csak az lesz, amit Istenem, Te kívánsz tőlem.

Ezután végezd el gyónásodat őszintén, és bizalommal mondd:

Gyónom a mindenható Istennek és Isten helyett neked, lelkiatyám, hogy utolsó gyónásom óta, melyet (mondd meg, mikor) végeztem, ezeket a bűnöket követtem el:

Sorold föl bűneidet és csatold hozzá:

Szívemből bánom bűneimet. Fogadom életem jobbulását: kérek üdvös elégtételt és feloldozást.

A szentgyónás után

Megbocsátottad bűneimet, Jézusom! A lelkem tiszta és nem kell már rettegnem örök büntetésedtől. Hálát adok néked, Uram, és megindult szívvel köszönöm szerető irgalmadat.

Itt végezd el a föladott penitenciát.

Nyugodt szívvel és eltökélt szándékkal térek vissza napi foglalkozásomhoz. Arra kérlek, Uram, támogass kegyelmeddel, hogy lelkemet a bűntől tisztán megőrizzem és jószándékaimat egy hitvalló katolikus férfi tiszta életében valóra váltsam.

Gyónás után Jézus szent Szívéhez

Mennyei Atyám! Töredelmes szívvel kérlek, ne vesd meg alázas bűnbánatomat és bűnbánatom szegény cselekedeteit, hanem egyeítsd mindazokkal, melyeket a vezeklő bűnösök szent nevednek tiszteletére és igazságos haragodnak kiengesztelésére valaha tartottak. Felajánlom mostani gyónásomat és elégtételemet a te szent nevednek dicsőségére és esdve kérlek, hogy Te azokat szent Fiad kínszenvedése, a Boldogságos Szűznek és minden szentjeidnek érdemei által üdvösségemre elfogadd és arra for-

dítsd. Ami hiányzott a gyónásra való előkészületem teljességéből, bánatom és erősfogadásom tökéletességéből, bűnvallomásom pontosságából, mindazt felajánlom egyszerűlött Fiad szentséges Szívének, hogy e szentséges Szívnek jósága törlessze le minden tartozásomat, pótolja minden mulasztásomat és hanyagságomat. Oldozz fel Te is, irgalmas Atyám, az égben, amint a te szolgád szent nevedben itt a földön feloldozott. Örök hála legyen nagy nevednek, hogy engem ismét gyermekeddé fogadni méltóztattál. Tarts meg engem mindvégig állhatatosan a te szent szereteted kegyelmében. Amen.

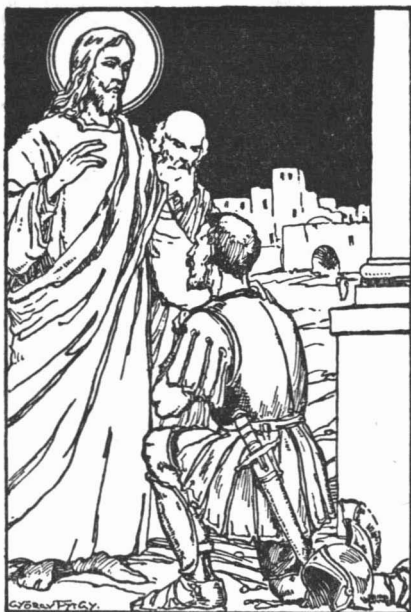

5. ISTEN EGYESÜLÉSE A FÉRFIGYÉLEKSEL

A szentáldozás

1. Hiszem, hogy Jézus az Oltáriszentségben valóban jelen van. Szava kezéskedik erről és nem volna Isten Fia, ha az nem így volna. Hitemet támogatja Jézus tetteinek története. Ő beigazolta, hogy olyan kenyeret tud adni, amely látszatra olyan, mint a földi kenyér, de mégis más a természete, hiszen néhány kenyérrel ötezer embert táplált egyszer. Jézus beigazolta, hogy ő olyan alakban is meg tud jelenni, amilyenben ember nem, hiszen a tenger felszínén járt alakja és a bezárt ajtókon is áthatolt tanítványaihoz. Aki erre képes, az meg tudja adni a hatalmat papjainak is, hogy a kenyér külső színe alatt Testét nyujtsák eledelül.

2. Érzem, hogy minden jóakarat mellett is gyarló vagyok. Gyengeségemet megerősítheti az Isten kegyelme. Az eszem diktálja, hogy erre a kegyelemre számíthatok, ha Jézus látogat el hoz-

URAM, NEM VAGYOK MÉLTÓ..

MÁTÉ: 8. 8.

zám. Ez pedig a szentáldozásban valóban megtörténik.

Gyarlóságom és bűnös voltom nem tesz méltóvá ily látogatásra. Tudatában vagyok, hogy ajkamon nem túlzás a kafarnaumi századosnak szava: „Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj!” Mégis jóságodban bízva kérek: Jöjj tehát, Uram Jézusom, a szentáldozásban hozzám, egyesülj lelkemmel és adj annak kegyelmeddel erőt a jóban való szilárd kitartásra.

Szentáldozás előtt

— Aquinói Szent Tamás imája. —

Örök, mindenható Isten! Ime, közeledem egyszülött Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak Ol-táriszentségéhez; közeledem mint beteg az élet orvosához, vak az örök dicsőség fényéhez, szegény és ügyefogyott az égnek és földnek Urához. Kérem azért végtelen irgalmad bőségét: kegyeskedjél lelkem betegségét meggyógyítani, útálatosságomat megmosni, vakságomat megvilágosítani, szegénységemet föl-

gazdagítani, meztelenségemet befedni, hogy az angyalok kenyerét, a királyok Királyát, az uralkodók Urát oly tisztelettel és alázattal, annyi töredelemmel, áhítattal és tisztasággal, oly hittel, javulási föltétellel és szándékkal vegyem magamhoz, amint lelkem üdvének hasznos. Engedd, Uram, hogy ne csak színre vegyem magamhoz Jézus testének és vérének szentségét, hanem úgy, hogy e szentség erejét és hatását is vegyem. Ó jó-ságos Isten, add, hogy egyszülött Fiadnak, a mi Urunk Krisztus Jézusnak testét, melyet Szűz Máriától öltött föl, úgy vegyem magamhoz, hogy azáltal titkos testébe iktassam és tagjai közé fölvétessem. Ó szerelmes Atyám! Engedd, hogy a kenyér színe alatt rejlő szent Fiadat, kit most e mulandóságban akarok magamhoz venni, egykor színről-színre szemlélhessem az örökkévalóságban. Amen.

A szentáldozás előtt még egyszer indítsunk bánatot.

Uram! Nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval monddad és meggyógyul az én lelkem. *(Háromszor.)* Az Úr Jézus szent Teste őrizze meg lelkemet az örök életre. Amen.

Vegyük áhítattal az Úr testét. Utána néhány percig ne imádkozzunk könyvből, hanem egyszerű szavakkal üdvözljük a hozzánk leereszkedő kegyes Megváltót.

Szent Ignác fohászai az áldozás után

Krisztus lelke, szentelj meg engem. — Krisztus teste, üdvözíts engem, — Krisztus vére, ihless engem. — Krisztus oldalából kifolyt víz, tisztíts meg engem. — Krisztus szenvedése, erősíts meg engem. — Ó édes Jézus, hallgass meg engem. — A te sebeidbe rejts el engem. — Tőled megválni soh'se hagyj engem, — A gonosz ellenségtől oltalmaz engem. — Halálom óráján hívj el engem. — És juttass magadhoz engem. — Hogy szentjeiddel dícsér-

jelek téged. — Mindörökkön-
örökké. Amen.

Búcsúima a keresztt előtt

A keresztt képe előtt mondjuk el a következő imát és csatoljunk hozzá 1 Miatyánkot, Üdvözlégyet és 1 Dicsőséget a pápa szándékára. Általa teljes bűcsút nyerhetünk.

Ime, jóságos és legédesebb Jézusom! Színed előtt térdemre borulok és lelkem legforróbb hevével kérlek és buzgón esedezem hozzád, hogy a hit, remény és szeretet élő indultait, valamint a bűnök fölött való igaz bánatot és a javulásra való erős akaratot kegyeskedjél szívembe vésni, midőn lelkem nagy részvételével és fájdalmával magamban őt szent sebedet szemlélem és azokat lelkem elé állítom; azt tartván szemem előtt, amit Dávid próféta mondott rólad, ó jóságos Jézusom: „Átlyuggatták kezemet és lábamat, megszámolták minden csontomat.” Amen.

Loyolai Szent Ignác följámlása

Fogadd el, Uram, teljes szabadságomat, fogadd el emlékezetemet, értelmemet és egész akaratomat. Amim csak van vagy amivel rendelkezem, mindazt Te adtad nekem; én pedig mindezt visszaadom Neked, egészen és mindenestül a Te akaratodra bízom, hogy rendelkezzél vele. Csak kegyelmeddel együtt azt add nekem, hogy szeresselek Téged és akkor már elég gazdag vagyok és semmi egyebet nem kívánok többé.

A végső állhatatosság kegyelméért

Istenem, Te látod szívem minden kívánságát; Te látod, Uram, minden vágyam csak az, hogy élni tudjunk a Te szeretettedben. Te vagy, aki szent vágyakat leheltél lelkünkbe, Te vagy, aki megtartod azokat; és egyedül a Te műved, én Istenem, hogy elveszíthetetlenül élnek lelkemben; hiszen a mi szívünk állha-

tatlan, attól mi semmit sem várhatunk! Erősítsd meg lépéseimet a Te ösvényeden, hogy ne ingadozzék lábam. (16. zsolt. 5.) Úgy erősítsd meg lépéseimet, hogy sohase ingadozzam azon az úton, amelyre léptem, hogy arról soha le ne térjek. Hiszem Te vagy, mindenható Istenem, aki a semmiség fölé függesztéd a földet; Te vagy, aki semmiből alkottad mennyországodat, örök dicsőségednek rendíthetetlen trónusát; nem lesz hát kisebb dicsőség Neked, ha ugyanazon hatalommal erőt és kitartást adsz az én szegény lelkemnek is. Tedd, ó tedd azt erőssé, mikor kísért, amikor ellenem támad lelkem rettenetes ellensége!

És kérlek, Uram, kösd magadhoz lelkemet elválaszthatatlanul, egyesítsd akaratomat a tieddel, hogy komoly legyen, mint a tied, szent legyen, mint a tied, de mindenekfelett erős és rendíthetetlen legyen, amilyen a tied.

Add, Uram és Istenem, hogy a Te igaz Anyaszentegyházadban haljak meg, amelyen kívül nincs üdvösség, add, hogy a kereszt ölelésében haljak meg: az a mi üdvösségünknek eszköze; és a megfeszített Jézus karjaiban haljak meg: ő a mi megváltásunk, ő a mi üdvösségünk! Add, hogy amint csak Te általad élhetek, úgy csak Te éretted éljek! Add végül, hogy Téged dicsérve, Téged szeretve, a Te szeretetedért, és ha lehet, a Te szeretetedtől felémésztve halhassak meg! Amen.
(Colombière.)

ÜNNEPI SZOKÁS SZERINT
FELMENTEK JERUZSÁLEMBE

II. Rész

A FÉRFI A TEREMTÉS URA

Az egész világ Isten kezének alkotása és így köteles szolgája. Isten szolgálói sorában ott van a férfi is.

A férfit azonban nemcsak szolgának teremtette az Úr, hanem vezetőszerpet juttatott neki teremtése tervében.

Három területen folyik le az emberi élet: a családban, az Egyházban és az államban. Mindhárom Isten alkotása és mindháromban a vezetőszerp a férfié.

Ezt a hármass vezetőszerpet is szentelje meg az ima és irányítsa az Isten törvénye.

1. A FÉRFI A CSALÁD FEJE

Az emberi szervezet sokmillió sejt-ből tevődik össze és az egyes sejtek egészségétől függ az egész test jóléte. A nagy emberi társadalom is a sejtek-hez hasonló részekből áll, amely részeket *családnak* nevezzük. A családok helyzetétől, helyes életétől függ az egész társadalom boldogulása.

A családnak *természetes vezetője a családapa*. Ő keresi az életfenntartás eszközeit, tehetségénél, természeténél fogva őt illeti az irányítás szerepe. E tevékenységében azonban a férfi is rá-szorul Isten segítségére a kegyelem által és köteles az Úr törvényeinek betartására. Családot tehát csakis Isten törvényei értelmében alapíthat és abban csak azok szerint élhet.

Nőtlen fiatalember imája

Úristen, ki teremtetted szerint a házasságot az emberi nem alapjává tetted, világosítsd föl elmémet, hogy megismerjem erre való hivatásomat. Ha a házasság szentségét szántad nekem, Uram, kérlek, segíts az ehhez szükséges erények megszerzésére és vezesd hozzám azt, akit élettársamul kijelöltél. Add, Istenem, hogy Szíved szerinti nő legyen, ki téged félve és szeretve képes hivatásának megfelelni és a boldog családi tűzhelyet velem együtt felépíteni. Amen.

Ima a menyasszonyért

Úristen! Ki a kegyelem ereje által irányítod az emberek lelkét, add, kérlek, e szent ajándékod erejét menyasszonyomnak. Világosítsd fel értelmét a hit igazságai számára és gyullaszd fel szívében szereteted tüzeit, hogy engem is érted szeressen és így a Te szeretettedben találkozzunk. Akaratát erősítsd, hogy parancsaidnak útját el ne hagyja soha és megszerezze azokat az erényeket, melyek a katolikus családayának díszai. Add, Uram, hogy egymásban megtaláljuk földi boldogságunkat és együtt munkálni tudjuk majd örök üdvünket is. Amen.

A férj imája hitveséért

Úristen! Ki a házasságot rendelted és Jézus által szentséggé tetted, esdve könyörgök előtted hitvestársamért. Erősítsd lelkében a hit kegyelmét, hogy a földi élet útját annak világosságánál járja. Erősítsd kegyelmi életét, hogy szent

Felséged előtt kedves lehessen. Erősítsd akaratát, hogy parancsaid szerint élve, az erények virágaival ékeskedjék. Különösen pedig arra kérlek, Uram, hogy kapcsold irántam táplált szeretetét a Te szeretetedbe, hogy így benned találkozva, hűséges és egymás gyengéit elviselő hitvestársak legyünk. Én pedig ígérem neked, Istenem, hogy mindenben a Te akaratodat követve, Szíved szerinti férje leszek és arra fogok törekedni, hogy földi életünk a mennyország felé vezető út legyen. Amen.

Az atya imája gyermekeiért

Istenem! Te vagy a létnek ura, hiszen akaratod kegyességének alkotása minden élő. Tieid tehát azok is, akikért most könyörgök hozzád: gyermekeim.

Nem azt kérem számukra, Uram, hogy fényben és pompában tartassam őket; csupán annyit adj meg, hogy minden szükségessel ellátva testüket, lelküket a Te Szíved

szerinti hűséges lelkekké és a haza jó polgáraivá neveljem.

Különösen arra kérlek, Uram, hogy kegyelmeddel alakítsd szívüket. Világosítsd meg értelmüket az üdvösség ígéinek megértésére és erősítsd akaratukat parancsaid útjának hűséges követésére.

Igérem neked, Istenem, hogy szavam a Te felségedet fogja hirdetni előttük, tetteim pedig jó például szolgálnak nekik a Te akaratod követésére. Atyám, add ehhez hatásos kegyelmedet, és segíts, hogy olyan atya legyek, amilyennek a Te teremtető hatalmad kívánta. Amen.

Átya imája felnőtt gyermekeiért

Uram! Akiket nekem adtál gyermekeimül az általad alkotott természet törvényei szerint, kegyes jószágod engedelmével elérték a testi és lelki önállóság éveit. Értük könyörgök azért hozzád, Uram, mert az évek száma nem szakította el atyai szeretetem és kötelességem szálait.

Mindannyiunk közös Atyja, főnntartó Uristen! Te légy, kérlek, most már földi életük irányítója és lelkük támasza. Te pótolod azokat a mulasztásokat, amelyeket az én gyarlóságom nevelésükben elkövetett. Világosítsd fel értelmüket, hogy hitüket meggyőződéssel vallják és gerjeszd fel akaratukat, hogy a szerint élve hű követői legyenek Egyháznak és hasznos polgárai a Hazának.

Igérem neked, Istenem, hogy ezután is oda fogok törekedni, hogy atyai szeretetem szava és életem példája hozzád vonja őket, mindannyiunk közös céljához. Amen.

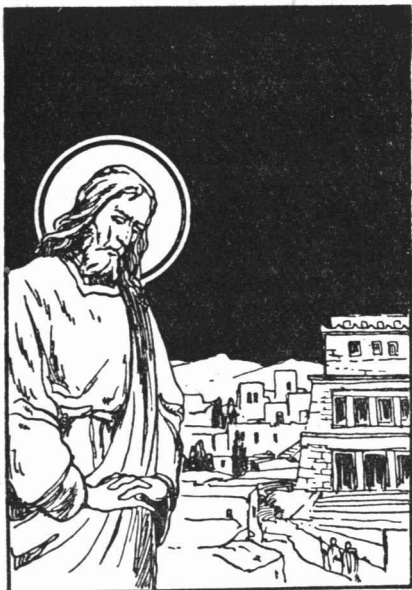
Ima a szülőkért

Uram! Azokért könyörgök hozzád, akik által az életet adtad nekem: szüleimért. Adj nekik, Istenem, testi-lelki boldog öregséget. Kegyelmeddel őrizd meg lelküket és engedd, hogy az élet viszontagságai után gyermekeikben örömet találják. Amen.

Ima az elhunyt családtagokért

Istenem! Élet és halál Úra, emlékezzél meg szeretteimnek lelkéről *(itt sorold el őket)*, kiket kifürkészhetetlen akaratod e földről elhívott. Fordítsd javukra e könyörgésemet és végtelen irgalmaddal engedd, hogy a tisztítóhelyen szenvedő lelkük mihamarabb az örök boldogságba jusson. Amen.

AMINT MEGLÁTTA A VÁROST
SÍRVA FAKADT FÖLÖTTE.

LUKÁCS 19. 41.

2. A FÉRFI A HAZA POLGÁRA

Isten úgy alkotta az emberi természetet, hogy necsak családokból álljon, hanem a sok család egy országgá, a bennlakók közös hazájává egyesüljön. Jézus külön ki-mutatta, hogy ezt a földi hazát szeretnünk kell. Szenvedése előtt Jeruzsálemhez közelítvén, végigné-zett a városon, hazája fővárosán és az evangéliumok tanúsága szerint könnyek csordultak ki szeméből, mert isteni tudásával előre látta, hogy elpusztul az.

A katolikus férfiaknak szívében ott kell égnie a hazaszeretet tüzé-nek — ez vallási kötelességük is!

Ima a magyar hazáért

Mindenható örök Isten! Hozzád fordulunk, aki senkit sem hagysz el és mindenkit meghallgatsz, hogy hallgasd meg a mi alázatos könyörgésünket és segíts meg minket szegény magyarokat.

A mélységből kiáltunk Hozzád, Urunk! Hallgasd meg esedezésünket. Könyörülj rajtunk a Te nagy irgalmasságod szerint.

Ha a sok súlyos csapás a Te büntetésed, amelyeket bűneinkkel vontunk magunkra, bocsáss meg nekünk bűnbánóknak! Ha széthúzásunk oka nemzeti szerencsétlenségünknek, vezérelj minket egyetértésre. Ha hűségünket akartad próbára tenni, tekintsd gyengeségünket és rövidítsd meg látogatásod idejét!

Adj a nemzetnek önzetlen, hűséges és minden áldozatra kész fiakat! Szerencsétlen hazánknak pedig adj jobb jövődőt!

Nagyasszonyunk és Anyánk! Kelj védelmünkre, vedd oltalmadba örök-

ségedet, pártfogolj minket szent Fiadnál, hogy az Ő kegyelméből Szent István országa újra életre támadjon. Amen.

Ima a világi hatóságokért

Úristen! Ki hazát rendeltél számunkra és a hazában hatalommal ruháztad fel az előljárókat; ezekért könyörgök, kiket fölém rendeltél. Adj, Uram, törvényhozóinknak bölcseséget, hogy megismerjék a helyes utat; adj a bíráknak igazságra törekvést; adj minden hatóságnak becsületes és hűséges lelket, hogy részrehajlatlanul egyedül a közjót munkálja. Végül pedig adj, Istenem, valamennyinek belátást, hogy a lelkek üdvét rendelkezéseikkel és példájukkal előmozdítsák. Amen.

NEKED ADOM A MENYORSZÁG
KULCSAIT.

mate: 16, 19

3. A FÉRFI AZ EGYHÁZ TAGJA

A megváltó Jézus megnyitotta számunkra a mennyországot és tanításában megjelölte pontosan az odavezető utat. Az emberi gyengét ismerő bölcsesége azonban nem engedhette, hogy az égbe törekvő emberiség magára maradjon. Társaságba tömörítette az embereket és a társaság élén maradva el látja mindazokkal az eszközökkel és hatalommal, amelyek a lelkek vezetésére szükségesek. E társaság és isteni hatalom letéteményese: *a katolikus Anyaszentegyház.*

A katolikus Egyházzal kapcsolatban bizonyítható, hogy egyedül őrizte meg Krisztus tanát sértetlenül. Ennek az oka, hogy az Egyháznak maga Krisztus a feje ma is, aki e világos szavakkal helytartót rendelt maga helyett, így szólván Péterhez: *„Te Péter vagy és e kösziklára építem Egyházamat és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta. És neked adom a mennyek országának kulcsait. És amit megkötasz a földön,*

meg leszén kötve a mennyekben is; és amit feloldasz a földön, fel leszén oldozva a mennyekben is." Eszünk diktálja, hogy e hatalmat nemcsak Szent Péter életének néhány évére rendelte az Úr, hanem örök időkre megadta Szent Péter utódainak, a római pápáknak.

Ennek az Egyháznak része az *egyházmegye*, melynek területén élünk a *püspök* kormányzása alatt és része a *plébánia* is, melynek hívei vagyunk *lelkipásztorunk* vezetésével.

Isten az Egyházban a férfinak külön szerepet szánt. Az első feladata, hogy az Egyház tagjának érezze magát és elismerje engedelmes hűségével annak irányító jogát. A második kötelessége a férfinak, hogy az Egyház életében tevékenyen résztvegyen. Tartson összeköttetést plébánosával és plébániája minden ügyét a magáénak tekintse. Szálljon síkra Egyházáért, ha bántják azt és minden tétében szeme előtt lebegjen, hogy Egyháza ellenségeinek táborába semennyiért sem áll!

A férfi azzal, hogy a katolikus hit szertartásain résztvesz, a szentségek-

hez járul, még nem teljesítette teljesen hitvalló kötelességét! Elválaszthatatlan része és észszerű követelménye ennek az Egyház támogatása is!

Ima a pápáért

Imádkozzunk legfőbb pásztorunkért, XII. Pius pápáért! Az Úr tartsa meg őt, éltesse, tegye boldoggá e földön és ne engedje ellenségeinek kezébe. Amen.

Ima a püspökért

Isten, minden hívő pásztora és vezetője, tekints kegyesen N. szoládra, akit Egyházadban püspöknek rendeltél; kérünk, add neki, hogy szóval és példával azok előtt járjon, kiknek fölötte áll, hogy eljusson az örök életre a rábízott nyájjal együtt. Amen.

Ima a papokért

Édes Üdvözítőm! Hiszem, hogy lelkünk vezetésére, a szentáldozat bemutatására és kegyelemeszközeid kiszolgáltatására papokat rendeltél

főlének. Kérve-kérlek, add nekik segítő kegyelmedet, hogy példás életet élve, méltó szolgálid, nekünk pedig buzgó vezetőink legyenek. A magam részéről ígérem, Uram, hogy nem a gyarló embert nézem bennük, hanem a Te hatalmad letéteményeseit és szavukat tisztelettel követni fogom. Amen.

Ima az Egyházért

és abban minden keresztény egyesülésért.

Antifona. Hogy mindnyájan eggyé legyenek, amint te, Atyám én-bennem és én tebenned, úgy ők is mibennünk eggyé legyenek és így elhiggyje a világ, hogy Te küldöttél engem. (Jézus szavai: Szent János ev. 17, 21.)

V. Mondom neked, Te vagy Péter

R. És e köszirten fogom felépíteni Anyaszentegyházamat.

Könyörgés. Uram Jézus Krisztus, ki azt mondtad apostolaidnak, békét hagyok nektek, az én békémet adom nektek, ne nézd az én

bűneimet, hanem a Te Egyházad hitét, s engedj neki kegyesen a Te akaratod szerint békét és egyességet, ki élsz és uralkodol mind-örökkön-örökké. Amen.

Függelék — Énekek

Miseénekek

1. Áldozattal járul hozzád, ó nagy Isten, hív néped, — Hogy végtelen jószágodért hálát adjon tenéked. — A gyermeki hű szíveknek áldozatát nem veted meg, — Szálljon arra országodból isteni szent tet-szésed.

2. Dicsőség a magasságban a fölséges Istennek, — Békesség itt lenn a jámbor, jószándékú embernek, — Add, hogy mindig élő hittel, hív reménnyel, szeretettel — Mondjunk méltó dicséretet, ó Atyánk, szent nevednek.

3. Úr Jézus, Te hoztad égből az üdvösség ígéit, — A te drága ajándékod az egekbe vivő hit. — Ez

élessze szíveinket, ez vezesse tet-teinket. — Uram, Uram, kihez menjünk, ha malasztod nem segít.

4. Az oltáron megújul most a kereszt áldozata, — Mint azt vérrel bűneinkért Megváltónk bemutatta. — Ámbár itten nincs vérontás, de megvan az istenáldás, — Böven árad ránk a váltság, vérének szent harmata.

5. Az angyalok seregével zengjük: Szent az Úristen! — A tiszta szív örömével mondjuk: Szent az Úristen! — Zengje velünk az ég és föld, melyet dicső neve betölt: — Szent az Isten, szent az Isten, örökké szent az Isten.

1. Bemegyek szent templomod-ba, Uram, a szent oltárhoz, — Az aranyos oszlopok közt a királyi trónushoz. — Színed előtt leborulok, szegény bűnös elnémulok, — Égő füstnek illatával, Uram, néked ud-varlok.

2. Bölcs Salamon kőtemplomot épített az Istennek, — Hogy ott

legyen lakóhelye a szövetség-szekrénynek. — Elkeríté kárpitokkal, aranyozott szép láncokkal; — Kerubimok ékesíték kiterjesztett szárnyakkal.

3. Hát én szegény, földnek férge, mit építsek nevednek? — Lakóhelyet hol szerezzek az isteni Fölségnek? — Aki por és hamu vagyok, bűneimtől roskadozok, — Lábam hogy a földet nyomja, méltó arra sem vagyok.

4. Hogyha tetszik áldozatom, lelkemet fölajánlom, — Örökös hű szolgálatra holtomig leláncolom. — Szenteld ékes templomoddá, Szentlelkednek hajlékává, — Rendeld égi udvarodba engedelmes szolgálóddá.

1. Szeretettel jönnek hozzád, Atyánk, hívő gyermekid, — Meghálálni kegyelmednek nagy jótéteményeit. — Az oltár szent zsámolýához buzgó szívünk imádat hoz, — Áldozatul hozza neked legtisztább érzelmeit.

2. Szálljon égbe örömhanga a

dícsérő éneknek, — Zengje velünk az ég és föld: Dicsőség az Istennek! — Legyen áldás az Atyának, ő egy-
szülött szent Fiának, — Legyen áldás és dicséret együtt a Szent-
léleknek!

3. Üdvözítőnk tanítása szeretet
szent törvénye, — Melyet hirdet
szent egyháza lelkünk örök üdvére.
— Uram, segíts megmaradnunk híven
abban, amit vallunk, — Hogy hi-
tünknek világánál lelkünk célját
elérje.

4. Szeretetnek szent emléke ez
az örök áldozat, — Mit most szol-
gád az oltáron, Uram, neked be-
mutat. — Add, hogy kik most buzgón
áldunk, Érted áldozattá váljunk, —
Szeretetben élve s halva lássuk
egykor arcodat.

5. Az angyalok énekével egyesül-
jön énekünk, — Zengvén a szív
örömeivel: szent vagy, édes Istenünk!
— Szereteted bizonyága az ég és
föld alkotmánya. — Szent vagy! ég,

föld ezt kiáltsa, szent vagy, édes Istenünk!

Az Oltáriszentségről

1. Ez nagy Szentség valóban, —
Ezt imadjuk legjobban, — Melyet
Jézus nekünk hagyott — Testamen-
tomban.

2. Jelen van itt test és vér, —
Minden kinccsel ez felér, — Ha el-
hagyjuk vétkeinket, — Minden jót
ígér.

3. Állj mellettünk, nagy Isten, —
Titkos kenyér színében, — Légy
irgalmas és meghallgass — Minden
ínségben.

4. Háborútól oltalmaz, — Híveid-
nek irgalmaz, — Betegséget, éhín-
séget — tőlünk távoztass.

1. Üdvözlég, Oltáriszentség! —
Csodálatos szent Istenség! — Téged
szívből mind imádunk, — Oltárod-
nak trónján áldunk. — Üdvözlég
szent Szakramentom! — Százezer-
szer meg ezerszer, én Jézusom!

2. Ha szenteknek nagy szívével,

— Angyaloknak lángnyelvével —
Köszönhetne minden lélek, — Méltón úgy sem dicsérnének. — Üdvözlégyszent Szakramentom! stb.

3. Öntsd szívembe olajodat, —
Égesd benne világodat; — Nagy Szentség! ó térj be hozzám, — Mert szívem csak Téged kíván. — Üdvözlégyszent Szakramentom stb.

1. Most lett a kenyér Krisztus testévé, — Most vált a színbor Jézus vérévé: — Test már a kenyér, a bor igaz vér, — Hiszem ezt, ám-bár elmémbe nem fér.

2. Itt az Istenség az emberséggel — Im megegyezett nagy szövetség-gel; — Ebben reménylek, amíg csak élek. — Ebben erősíts, Jézusom, kérlek.

3. Itt a test és vér felmutattatott, — Mely a keresztfán értünk ontatott; — Ó nagy szeretet, érted mennyit tett! — Valld meg hát bűnös, mért nem szereted.

1. Győzelemről énekeljen Nap-kelet és Napnyugat, — Millió szív

összezsengjen, magasztalja az Urat!
— Krisztus újra földre szállott, vándorlásunk társa lett: — Mert szeretete a világot, kenyérszínbe rejtezett.
— Krisztus, kenyér s bor színében
Úr s király a föld felett: — Forrassz
eggyé békességben minden népet s
nemzetet.

2. Egykor értünk testet öltött,
kisgyermekként jött közénk; — A
keresztfán vére ömlött váltságunk-
nak béreként. — Most az oltár
Golgotáján újra itt a drága vér, —
Áldozat az Isten-Bárány, Krisztus
teste a kenyér. — Krisztus, kenyér
s bor színében stb.

3. Zúgjon hát a hálaének, szálljon
völgyön-tengeren: — A szeretet
Istenének dicsőség és üdv legyen!
— Az egész föld legyen oltár, virág
rajta a szívünk, — Minden dalunk
zengő zsoltár, tömjénillat a hitünk!
— Krisztus, kenyér s bor színében
stb.

4. István király árva népe, te is
hajtsd meg homlokod, — Borulj

térdre, szórd elébe minden gondod, bánatod! — A kereszt volt ezer éven reménységed oszlopa: — Most is Krisztus jele légyen jobb jövődnek záloga! — Krisztus, kenyér, stb.

1. **Szent vagy, Uram, szent vagy,** — Mindenfölött szent vagy, — Jézus kenyér színében, — Az Oltáriszentségben.

2. Térdet, fejet hajtok, — Néked áldást mondok, — Hiszem, itt vagy valóban, — E nagy Szakramentomban.

3. Tebenned remélek, — Szívemből szeretlek. — Készebb vagyok meghalni, — Mint Téged megbántani.

Jézus szent Szívéről

1. **Ó örök szeretet nagy mélysége,** megváltó Jézusunk kegyes Szíve! — Hozzád folyamodunk esdve, kérve, tekints itt könyörgő hívedre. — Jézus Szíve, kérünk, végy be minket szerelmednek kegyelmébe.

2. Előttünk a váltság keresztfája,
a mi vétkeink drága ára; — ott
oldalad sebe ki van tárva, az epedő
lelket mindig várva. — Jézus
Szíve stb.

3. Te mondd, hogy hozzád sies-
senek, kikért földre jöttél, az embe-
rek, — hogy a vétek által ejtett
sebek, sebedből gyógyulást nyer-
hessenek. — Jézus Szíve stb.

Szűz Máriáról

1. Boldogasszony Anyánk, régi
nagy Pátrónánk! — Nagy ínségben
lévén, így szólít meg hazánk: —
Magyarországról, édes hazánkról, —
Ne feledkezzél el szegény magyarok-
ról!

2. Ó, Atyaistennek kedves, szép
leánya, — Krisztus Jézus Anyja,
Szentlélek mátkája! — Magyaror-
szágról stb.

3. Nyisd fel az egeket sok kiáltá-
sunkra, — Anyai palástod fordítsd
oltalmunkra. — Magyarországról stb.

4. Kegyes szemeiddel tekintsd

meg népedet, — Segéld meg áldásra magyar nemzetedet. — Magyarországról stb.

1. Máriát dicsérni hívek jöjjenek, — Mert ő fogja kérni Fiát érte-tek. — Üdvözlégy, Mária! mondja minden hív, — Áldott légy, Mária! mondja nyelv és szív.

2. Ha értünk Mária Fiát kérel-
li, — Kérését szent Fia meg
nem vetheti. — Üdvözlégy, stb.

1. Égi szűz virág, — Áldjon a világ, — téged ó Szűz Mária! — Mert te mihozzánk — Mint édes-
anyánk — Jó vagy, jó vagy, Mária!

2. Ó légy oltalom, — mert bűn
súlya nyom — Minket, ó Szűz
Mária! — Égből kiesni, — Bűnben
elveszni, — Ne hagyj, ne hagyj,
Mária!

3. Kérjed Fiadat, — Ő malasztot
ad — Érted, ó Szűz Mária! —
Hogy így megtérjünk — S Istennek
éljünk, — Segíts, segíts, Mária!

1. Te vagy földi éltünk vezér-
csillaga, — Édes reménységünk,

kegyes Szűzanya. — Téged rendelt jó anyáknak az Isten Fia, — Azért áldunk örvendezve, ó, Szűz Mária!

2. Te hajnalcsillag vagy éltünk hajnalán, — Hogy kövessünk annak egész folyamán. — Téged rendelt stb.

3. Te reménycsillag vagy éltünk tengerén, — Átragyogsz minden bú és baj fellegén. — Téged rendelt stb.

1. **Nagyasszonyunk**, hazánk reménye, — Bús nemzeted zokogva esd. — Nyujts irgalomjobbot feléje, — Botlásiért ó meg ne ved. — Mi lesz belőlünk, hogyha elhagysz? — Bús árvaságunk sírba hervaszt. — Minden reményünk csak Te vagy, — Szent Szűz Anyánk, ó el ne hagyj.

2. Oltáraidat körülzokogjuk — naponta, mert ó vétkezénk. — És sírva szent neved sóhajtjuk, — Nagyasszonyunk, tekints felénk. — Mutasd meg egyszer még e népnek, — Hogy pártfogásod mint segíthet. — Minden . . .

A karénekeket (antifonákat) l. 78—83. oldalakon.

A szentekről

Szent István királyról

1. Ah, hol vagy, magyarok
tündöklő csillaga? — Ki voltál
valaha országunk istápjá? — Hol
vagy, István király? téged magyar
kíván, — Gyászos öltözetben teelőt-
ted sírván.

2. Rólad emlékezvén, csordulnak
könnyeink, — Búval harmatoznak
szomorú mezeink. — Lankadnak
szüntelen vitézlő karjaink, — Nem
szűnnek iszonyú sírástól szemeink.

3. Virágos kert vala híres Pan-
nónia, — Mely kertet öntöze híven
Szűz Mária. — Katolikus hitnek bő
volt szép virága. — Be megsötéte-
dett örvendetes napja!

4. Előtted könyörgünk, bús ma-
gyar fiaid, — hozzád fohászkodunk,
árva maradékid. — Tekints, István
király, szomorú hazádra, — Fordítsd
szemeidet régi országodra.

5. Reménységünk vagyon benned
s Máriában, — Mint magyar hazánk-

nak hű királynéjában. — Még éltedben minket néki ajánlottál, — És szent koronáddal együtt föláladoztál.

A magyar szentekhez

1. Isten, hazánkért térdelünk Elődbe. — Rút bűneinket jószágoddal földd be. — Szent magyaroknak tiszta lelkét nézzed, — Érdemét idézzed.

2. István királynak szíve gazdagságát, — Szent Imre herceg kemény tisztaságát, — László királynak vitéz lovagságát, — Ó, ha csak ezt látnád!

3. Szent Erzsébetből hős szeretet árad, — Margit imái vezekelve szállnak. — Minket hiába, Uram, ne sirasson — Áldott Boldogasszony.

4. Ránk bűnösökre minden verés ráfér, — De könyörögnek ők tépett hazánkért. — Hadd legyünk mink is tiszták, hősök, szentek: — Hazánkat így mentsd meg!

Gyászénekek

1. Ments meg engem, Uram, az örök haláltól, — ama rettenetes napon minden bajtól. — Midőn az ég és föld meg fognak indulni s eljössz a világot lángokban ítélni.

2. Reszket minden tagom, borzadok és félek, földi pályát végzett szegény bűnös lélek. — Félek a naptól, mely vizsgálni fog s dúlni, midőn az ég és föld meg fognak indulni.

3. Haragnak napja az, ínség s veszély napja, — Nagy nap, mely a bűnöst gyötremeznek adja. — Midőn te, ki mindig éltél és fogsz élni, eljössz a világot lángokban ítélni.

4. Ó adj, Uram, örök nyugalmat nekik — S örök világosság fényeskedjék nekik, — Hogy trónusod körül udvarolhassanak s téged, boldogítót örökké áldjanak.

1. Könyörülj, Istenem, én bűnös lelkemen, — Szánakozz immáron szomorú szívemen, — Haragodnak

mennykövét, éles, hegyes törét, —
Vedd vissza vétkeim büntető vesz-
szőjét.

2. Továbbá mosogasd bűnöktől
lelkemet. — Tisztítsd meg, gyógyítsd
meg sebektől szívemet: — Bűneimet
megvallom, nyilván tapasztalom. —
Miattok nem lehet nyugságom, víg-
ságom.

3. Vétkeim lelkemet mint kígyók,
úgy marják, — Mint éles tövisek
szívemet átjárják; — Hová fussak
színedtől, fegyveres kezedtől? —
Félek és rettegek nagy ítéletedtől.

Különböző időkre

1. *Adventre*

1. **Harmatozzatok** égi magasok! —
Téged vár epedve a halandók lel-
ke. — Jöjj el, édes Üdvözítőnk!

3. Áldás, dicséret és hála Néked:
— Mert fényes világunk s legfőbb
boldogságunk — Te vagy, édes Üd-
vözítőnk!

6. Hiszünk Tebenned, égi szent

követ: — Út, igazság, élet, hittel
vallunk téged — Istenünknek, Üdvö-
zítőnk!

7. Im, az áldozat, melyet bemutat
— Szolgád Fölségednek: Jöjj el és
szenteld meg, — Ó kegyelmes Üd-
vözítőnk!

9. Szent az egy Isten három sze-
mélyben. — Az Atyaistennel és a
Szentlélekkel — Szent vagy, édes
Üdvözítőnk!

2. Karácsonyra

1. Mennyből az angyal — lejött
hozzátok, pásztorok! — hogy Bet-
lehembe — sietve menvén lássátok.

2. Istennek Fia, — aki született
jászolban, — Ő leszen néktek —
Üdvözítőtok valóban.

3. Mellette virraszt — az édes-
anyja, Mária, — barmok közt fek-
szik, — jászolban nyugszik szent
Fia.

4. El is menének — köszöntésére
azonnal; — Szép ajándékot — vivén
szívükben magukkal.

5. A kis Jézuskát — egyenlőképen imádják. — A nagy Uristent — ilyen nagy jókért mind áldják.

1. **Krisztus Jézus született, örvendezzünk, Neki öröméneket zengedezzünk, —** Dávidnak véréből, tiszta szűz méhéből — Született Krisztus nekünk.

2. A szűzesség liljoma kivirágzott — s megtermé a mennyei szép virágot; — A kegyes Jézuska minékünk meghozta, — Születvén, a váltságot.

3. Dicsőség legyen ott fönny az Istennek, — Békesség a földön a jó embernek. — Zengjük angyalokkal s a hív pásztorokkal: — Dicsőség az Istennek!

1. **Dicsőség mennyben az Istennek!** — Dicsőség mennyben az Istennek! — Az angyali seregek vígan így énekelnek: — Dicsőség, dicsőség Istennek.

2. Békesség földön az embernek! — Békesség földön az embernek, — Kit az igaz szeretet a kis Jézus-

hoz vezet, — Békesség, békesség embernek.

3. Dicsérjük a szent angyalokkal,
— Imádjuk a hív pásztorokkal —
Az isteni Gyermecket, ki minket így
szeretett, — Dicsérjük, imádjuk és
áldjuk.

4. Kis Jézus! ne vess meg bennünket,
— Hallgasd meg buzgó kérésünket,
— Jászolodnál fogadjuk,
hogy a vétket elhagyjuk, — Ó Jézus,
ne vess meg, hallgass meg.

1. Pásztorok, pásztorok örvendezve —
Sietnek Jézushoz Betlehembe;
— Köszöntést mondanak a Kisdednek,
— Ki váltságot hozott az embernek.

2. Angyalok szózata minket is hív,
— Értse meg ezt tehát minden hű szív;
— A kisded Jézuskát mi is áldjuk,
— Mint a hív pásztorok, magasztaljuk.

3. Üdvözlégység, kis Jézus! reménységünk,
— Aki ma váltságot hoztál nekünk.
— Meghozta az igaz hit

világát, — Megnyitád szent Atyád mennyországát.

4. Dicsőség, imádás az Atyának,
— Érettünk született szent Fiának,
— És a vigasztaló Szentléleknek, —
Szentháromságban az egy Istennek.

3. Újévre

1. Ó, szép Jézus! Ez új esztendőben légy híveidben. — Ó Mária! Esedezzel értünk, édes reményünk! — Hogy ez új esztendőben minden ügyeinkben — Lehessünk Jézus drága kedvében.

2. Ó, szép Jézus! Drága szent nevedért kelj föl népedért. — Ó Mária! Tekints híveidre Te szent Fiadért, — Hogy ez új esztendőben minden ügyeinkben — Lehessünk Jézus drága kedvében.

3. Ó, szép Jézus! Tartsd meg híveidet, mint tieidet. — Ó, Mária! Jézusnak szent Anyja! Országunk tornya! — Adjad kérünk, hogy ebben az új esztendőben — Lehessünk épek testben, lélekben.

4. Nagybőjtre

1. A keresztfához megyek, —
Mert máshol nem lelhetek — Nyu-
godalmat lelkemnek. — S ott talál-
lak, ó Szüzanya, — Fájdalom közt
bágyadozva, — Tör veré át lelkedet.

2. Mely gyötrelem volt neked, —
Isteni szülöttedet — Látni szegény
jászolban. — S midőn annyi ellen-
ségek — Romlására esküvének: —
Tör veré át lelkedet.

3. De midőn ezek felett — Láttad,
mennyit szenvedett, — Szenvedett
az ártatlan; — Láttad őt a Kálvá-
rián, — Két lator közt a keresztfán:
— Kínodat ki mérje meg!

4. A nap elsötétedett, — Ennyi
kint nem nézhetett! — Borzadván
rengett a föld — Sírt, kesereggett,
gyászolt minden — Az egész nagy
természetben, — De gyötrelmed
nagyobb volt.

1. Keresztények, sírjátok, mélyen
szomorkodjatok! — Keseregjen min-
den szív, aki Jézusához hív.

2. Nincsen abban irgalom, hozzád

buzgó fájdalom, — aki téged meg nem szán, ó Jézus a keresztfán.

3. Szent testednek sebeit, vérrel folyó kékeit, — aki látja és nem sír, élő hittel az nem bír.

4. A kösziklák repednek, nap és hold sötétednek. — Minden állat megindul, csak a bűnös nem búsul.

5. Szállj szívedbe, sirasd meg vétkeidet, s fontold meg, — hogy az Isten Fia volt, aki érted így megholt.

1. Buzgó szívvel ünnepeljük — Üdvözítőnk kínjait, — Szívtörődve elkísérjük Golgotára lépteit. — Ó kegyelmek főkegyelme, mely miránk, nagy bűnösökre — Vére által árad itt.

2. Ó nagy Isten, mind az ég, föld megdicsőít tégedet, — S minden, ami él azokban, áldja nagy Főlségedet. — De fiadnak áldozatja legfőképen megmutatja — Végtelen kegyelmedet.

3. Tőled kapott szent iratból tudjuk a törvényeket, — Miket Jézus a világnak élőszóval hirdetett. —

S melyek élte alkonyával, a keresztfán túrt halállal, — Lettenek végrendelet.

4. Ó kegyelmes Üdvözítőnk, hiszszük tanításodat, — Melyeket megtartva, nekünk Isten áldást osztogat. — Hisszük, mert a szent keresztfára drága véred bizonyítja, — Hogy nem csalhat meg szavad.

5. Az áldozat az oltáron most megújul csendben itt, — melyet értünk a keresztfán Jézus egykor végbevitt. — Drága vére bő harmatja mi lelkünket mosogatja, — Amit a bűn elrútít.

7. Zengje szívünk, zengje nyelvünk: Szent vagy, édes Jézusunk! — Mert te lettél a keresztfán a mi lelki orvosunk. — Hajtsd szívünk a jóra, kérünk, benned van csak egy reményünk, — Hogy lakodba juthatunk.

5. Húsvétra

Feltámadt Krisztus e napon, —
Alleluja, hála legyen az Istennek. —

Hogy minden ember vigadjon. —
Értünk halált ki szenvedett, — S
megváltott minden lelkeket. — Men-
nek a szent nők sírjához, — Kenetet
visznek Krisztushoz. — Fényes szép
angyalt látnak ott, — S hallanak
boldog szózatot. — Ti félénk asszony-
emberek, — Galileába menjetek. —
Tudják meg az apostolok, — Hogy
az Úr él s feltámadott. — Megjelent
ő szent Anyjának, — Kesergő Szent
Magdolnának. — Megjelent aztán
Péternek, — Megjelent majd a hí-
veknek. — Húsvéti boldog lélekkel,
— Dicsérjük Istent énekkel. — Di-
csőség Szentháromságnak, — Adjunk
ma hálát Urunknak.

6. Pünkösdre (és prédikáció előtt)

1. Jöjj, Szentlélek Úristen, —
Áraszd reánk teljesen — Mennyből
fényességedet, — Mennyből fényes-
ségedet. — Jöjj el, jöjj el, jöjj el,
jöjj el, — Jöjj Szentlélek Úristen.

2. Jöjj el, árvák gyámola, — Jöjj
el, szívünk orvosa, — Oszd ki égi

kincsedet, — Oszd ki égi kincsedet.
— Jöjj el, stb.

3. Jöjj el, lelki vigaszunk, — Testi,
lelki támaszunk, — Érezzük bősé-
gedet, — Érezzük bőségedet. —
Jöjj el, stb.

4. Fáradságban nyugalunk, —
Hévben hűvös árnyékunk, — Sírá-
sunkban örömünk, — Sírásunkban
örömünk. — Jöjj el, stb.

5. Ó dicső nap, híveid — Sötét-
séges szíveit, — Világítsd be, légy
velünk, — Világítsd be, légy velünk.
— Jöjj el, stb.

1. Jöjj el, Szentlélek Úristen, —
Tekints reánk kegyelmesen, — Isteni
segítséggeddel, — Véghetetlen kegyel-
meddel. Áraszd hét ajándékokat, —
Add a Te szent malasztodat.

2. Jöjj el, Szentlélek Úristen! —
Hű vigasztalónk mindenben, — A
lelki tanító nyelvét — Igazgasd és
gyujtsd föl szívét: — Hogy te szent
akaratodat, — Hirdesse nagy jó
voltodat.

Különböző alkalmakra

1. Hálaadásra

1. Téged, Isten, magasságban,
itt dicsérünk buzgóságban, — Téged
vallunk Urunknak, egy igaz alko-
tónknak, — Örök Atyaisten te vagy,
véghetetlen hatalmad nagy, földi
népek dicsérnek és Uruknek ismer-
nek.

2. Az egek és kerubok, minden
karok és szeráfok, téged, Isten,
áldanak, együtt így kiáltanak: —
Szent az Isten, bizony szent, szent!
— Szabaothnak Istene szent! — Ég
s föld dicsőségeddel, teljesek föl-
ségeddel.

1. Téged, Isten, dicsérünk,
Téged Úrnak ismérünk.
2. Téged, örök Atyaisten,
Mind egész föld áld és tisztel.
3. Téged minden szép angyalok,
Kerubok és szeráfkarok,
4. Egek és minden hatalmak
Szüntelenül magasztalnak.

5. Szent vagy, szent vagy,
Erösséges szent Isten vagy!
6. Nagyságoddal telve ég, föld,
Dicsőséged mindent bétölt.
7. Téged dicsér, egek Ura,
Apostolok boldog kara.
8. Dicséretes nagy próféták
Súlyos ajka hirdet és áld.
9. Jeles mártírseregek
Magasztalnak Tégedet.
10. Vall tégedet világszerte
Szentegyházad ezerszerte.
11. Ó Atyánk, Téged
S mérhetetlen nagy fölséged,
12. S azt, ki hozzánk töled jött le,
Atya igaz Egyszülöttje,
13. És áldjuk Veled
Vigasztaló Szentlelkedet.
14. Krisztus, Isten Egyszülöttje,
Király vagy te mindörökre.
15. Mentésünkre közénk szálltál,
Szűzi méhet nem útáltál.
16. Halál mérgét megtiportad,
Mennyországod megnyitottad.
17. Isten jobbán ülsz most széket,
Atyádéval egy fölséged,

18. Onnan leszel eljövendő,
Mindeneket ítélendő.

(Most letérdelünk.)

19. Téged azért, Uram, kérünk,
Mi megváltónk, maradj velünk.
20. Szenteidhez végy fel égbe,
Az örökös dicsőségbe.
21. Szabadítsd meg, Uram, néped,
Áldd meg a te örökséged,
22. Te kormányozd, te vigasztald,
Mindörökké felmagasztald.

(Ismét felállunk.)

23. Mindennap dicsérünk téged,
Szent nevedet áldja néped.
24. Büntől e nap őrizz minket,
És bocsásd meg vétkeinket.
25. Irgalmazz, Uram, irgalmazz,
Hiveidhez légy irgalmas.
26. Kegyes szemed legyen rajtunk;
Tebenned van bizodalmunk.
27. Te vagy, Uram, én reményem,
Ne hagyj soha szégyent érnem!

(„Te Deum laudamus.“) Sík Sándor fordítása.

*Pap: Benedicamus Patrem et Fili-
um cum Sancto Spiritu.*

Hivek: Laudemus et superexaltamus eum in saecula.

Pap: Domine, exaudi orationem meam.

Hivek: Et clamor meus ad te veniat.

2. *Püspök fogadásakor*

1. **Isten hozta hű nyájához a főpásztort és Atyát,** — Kinek lelkünk kormányzását az Úr Jézus adta át, — Hogy általa szent kegyelme árasztassék a hívekre, — Úgy, amint ő Egyházában mindörökre rendelte.

2. Jézus, Te vagy a szegletkő, mely fölött az oszlopok — Apostoli Egyházadban a fölszentelt főpapok. — Adj erőt főpásztorunknak: atyja legyen mindnyájunknak, — És jó harcot harcolhasson javára Egyházunknak.

3. *Pápai himnusz*

1. Hol Szent Péter sírba téve és
Rómának dobog szíve, — Ezrek
ajkán, ezer nyelven hő ima zeng
édesdeden: — Tartsd meg, Isten,
Szentatyánkat, Krisztusnak helytar-
tóját.

2. Aranyfödél, márványfalak s a
Vatikán visszhangzanak, — S a hét
halom tág körében megharsanva
körülröppen: — Tartsd meg stb.

T A R T A L O M

I. RÉSZ

A férfi vallásossága	3
1. A férfi mindennapi hódolata	6
Reggeli ima	7
Esti ima	9
Miatyánk	11
Üdvözlégy	12
Hiszekegy	12
Úrangyala	14
Szentolvasó	15
Tízparancs	17
Ötparancs	18
Dicsőség	18
2. A férfi vasárnapi hódolata .	20
Szentmiséről	22
Első miseima	24
Mise utáni ima	34
Második miseima	36
Prédikációhallgatás	59
Hit, remény, szeretet	60

Délutáni ájtatosság	63
Litánia Jézus nevérol	64
Litánia Jézus Szívéről	67
Főlaajánlás Jézus Szívéhez	71
Loretói litánia	73
Szent Bernát imádsága Szűz Máriához	77
Szűz Mária antifonái	78
Szent József litániája	83
Oltáriszentséggel való áldás	86
Kongreganisták fogadalma	88

3. A férfi ünnepi hódolata 91

Ádvent	93
Szeplőtelen fogantatás	93
Karácsony	94
Szent István vértanú	96
Év vége	96
Újév	98
Jézus nevenapja	99
Vízkereszt	99
Gyertyaszentelő	100
Szent József	101
Gyümölcsoltó	101
Nagyböjt	101
Keresztút	102
Nagypéntek	106
Húsvét	106

Búzaszentelő és keresztjáró	107
Mindenszentek litániája	107
Áldozócsütörtök	115
Pünkösöd	116
Szentháromság ünnepe	116
Úrnap	116
Péter-Pál	117
Jézus Szíve ünnepe	117
Nagyboldogasszony	118
Szent István király	118
Kisasszony napja	118
Mindenszentek ünnepe	119
Halottak napja	119

4. Isten kibékülése a bűnös férfival 121

Előkészület a gyónásra	122
Lelkiismeretvizsgálat	122
Bánat, erősfogadás	124
Gyónás után	126

5. Isten egyesülése a férfival . . . 129

Szentáldozás előtt	131
Szent Ignác fohásza	133
Búcsúima a kereszt előtt	134
A végső állhatatosság kegyelméért	135

II. RÉSZ

A férfi a teremtés ura

1. A férfi a család feje . . .	139
Nőtlen fiatalember imája . . .	140
Ima a menyasszonyért . . .	141
Férj imája hitveséért . . .	141
Atya imája gyermekeiért . . .	142
Atya imája felnőtt gyermekeiért	143
Ima a szülőkért . . .	144
Ima az elhunyt családtagokért .	145
2. A férfi a haza polgára . . .	147
Ima a magyar hazáért . . .	148
Ima a világi hatóságokért . . .	149
3. A férfi az Egyház tagja . .	151
Ima a pápáért . . .	153
Ima a püspökért . . .	153
Ima a papokért . . .	153
Ima az Egyházért . . .	154

FÜGGELÉK — ÉNEKEK

Ah, hol vagy magyarok	167
A keresztfához megyek	175
Áldozattal járul hozzád	156
Bemegyek szent templomodba . .	157
Boldogasszony Anyánk	164
Buzgó szívvel ünnepeljük	176
Dicsőség mennyben az Istennek	172
Ez nagy Szentség	160
Égi szűz virág	165
Feltámadt Krisztus	177
Győzelemről énekeljen	161
Harmatozzatok	170
Hol Szent Péter	184
Isten, hazánkért	168
Isten hozta	183
Jöjj, Szentlélek Úristen	178
Jöjj el, Szentlélek Úristen . . .	179
Keresztények, sírjátok	175
Könyörülj, Istenem	169
Krisztus Jézus született	172
Máriát dicsérni	165
Mennyből az angyal	171
Ments meg engem, Uram	169
Most lett a kenyér	161
Nagyasszonyunk	166
Ó, örök szeretet	163
Ó, szép Jézus	174
Pásztorok, pásztorok	173

Szent vagy, Uram	163
Szeretettel jönnek hozzád	158
Tantum ergo	86
Te vagy földi éltünk	165
Téged, Isten, magasságban	180
Téged Isten dicsérünk	180
Üdvözlégy, Oltáriszentség!	160

